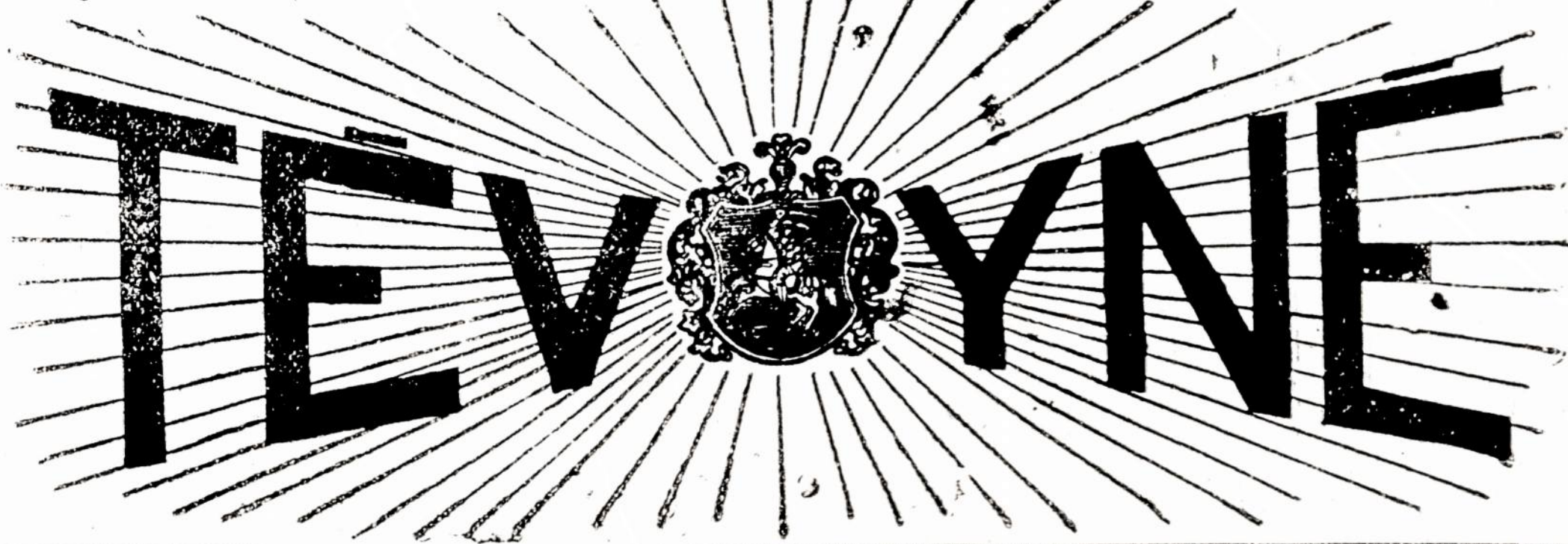

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 14 New York, 5 Balandžio (April) 1912. Vol. V.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30th St., New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed:

"TEVYNE" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.

V. K. Račkauskas Editor (Redaktorius).

PRENUMERATA METUI:

Suvienuose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:

"TEVYNE" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.

KUR VIENYBĖ TEN GALYBĖ

VINCAS DAUNORA
NARIS PIS VISA APTIEKORIUS KUOPOS S. L. A.

UŽLAIKO SAVO LOČNOI APTIEKOI VISOKIŲ VAISTŲ IR
NUO VISŲ LIGŲ. KREIPKITES PAS SAVO ANT ŠIO ANTRAŠTO
229 BEDFORD AVE KAMPUS NORTH 4TH GATVĖS BROOKLYN N.Y.

KUR SVEIKATA TEN LINKSMYBĖ

B. SULKOWSKI & CO.

Didžiausias Provų Biuras.

Pasekmingai vedam visokias provas Lietuvoje ir Amerikoje
Išjieskom dalis turų ir pinigines skolas, padarom kontraktus, do
viernastis ir kitus dokumentus su konsulo paludyjimu. Parduo
dam laivakortes ant geriausių laivų, \$23 į Roterdamą.

Visuose reikaluose rodo dykai, adresuokit:

B. Sulkowski & Co.

22 Belmon Ave.

Newark, N. J.

Dr. A. Šliupite-Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakare.

TELEPHONAS GREENPOINT 8

"BIRUTĖ"

LIETUVIŲ SPAUDOS VEIDRODIS

Savaitinis laikraštis, skiriamas visiems lietuviams, išleina
kas penktą TILŽEJE (Mažonoje arba Prūsų Lietuvoje).

"Birutė" yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis besirūpi-
nų atgaivinti savo brolius tautiškai. Spausdina-
mas lietuviškomis raidėmis. Eina trečius metus ir supazindina
savo skaitytojus su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie
lietuvių tautišką ir kulturišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje
ir Anglijoje.

"Birutė" kainuoja visose Suv. Valstijose fiktai \$1.50 me-
tams. Galima užsisakyti per A. B. Strimaitį, 307
W. 30th str. New York, N. Y., arba stačiai "Birutės" išleistuve-
je, kurios adresas yra šoks:

J. Vanagaitis,

7 8 Wasserstrasse, Tilsit, Germany.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant
visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų
Sinnčiu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau viso-
kių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedi-
mus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlai-
kau svetainę mitingams ir veseilioms. Iš tolesnių miestų meldžiu
atsiškauti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

T ė m y k i t !

Tik ką išėjo iš spaudos gražus L. Tolstojaus veikalas

Nuo Degtinės

2 jų veikmių komedija, vertė V. K. Račk.

Kiekvienas, kas tik ją perskaitys ar Pats sau, ar susirinkime, ar kas pastatys ant scenos teatre, ras ten parodyta, koks didelis žmonių priešas ta degtinė!

Pasiskubinkit užsirašyti!

Patartina S. L. A. kuopoms rengti teatrų ir tą veikalą pastatyti ant scenos.

Kaina 10 c.

Viesiems S. L. A. nariams — 5 c.

Pingus su užsakymais siųskite S.L.A. kningiaus vardu:

A. B. Strimaitis
307 W. 30-th st. New York, N. Y.

Reikalingas.

Korespondentas, mokantis kelias kalbas. Atsišaukite laiškų, prisiųsdami aplikaciją vartojamose kalbose antraštu:

J. F. Sosnowsky,

287 Bedford Ave.

Brooklyn, N. Y.

Pirmas balius su prakalbomis.

Rengiamas 47 kuop. S. L. A. atsibus subatoje, 13 d. Balandžio 1912 m. po No 27 Dayton Ave., Passaic, N. J. Visi lietuviai ir lietuvaitės kaip vietiniai, taip ir aplinkiniai, malonesite atsilankyti į šį linksmą vakarėlį, prieg tam bus prakalbos, kalbės du kalbėtojai, vienas iš Bradlyn'o, antras iš New Yor'o.

Prasidės 6 valandą vakare. Įeiga. 25c. (15).

S. L. A. 47 kp. Komitetas.

BŪK MANDAGUS!

Nusipirk

ETIKETA

arba

Taisyklės, kurių kiekvienas turi prisilaikyti apsiejime su kitais. Ten rasi suvirš 300 pamokinių gražaus pasielgimo dėl visų visokių atvejuose. Kaina tik 25 centai. Adresuokite:

Mary M. Rice-Herman, 112 E. 19-th St., New York, NY.

GERA PROGA.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.

ARITMETIKA mokintis rokadų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.

NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.

Viso \$1.60

* Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir \$1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Tel. Canal 2118.

DR. A. L. YUSKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: 9 iki 11 išryto
Nuo 3 iki 5 po piet
7 iki 9 vakare

Gyvenamas ir ofisas:

1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

AKIS IŠAGZAMINUOJU DYKAI

Pritaikant stiklus

H. S. STONE

Akių specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare.

Nuo 7 iki 9 vakare.

399a Broadway, arti A st.

So. Boston, Mass.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. **Apiešti aukso ant 20 metų** dubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpaustyti. **Absolūtiszkai tikras** laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. **Gvarentuotas ant 20 metų.** Ypatinga dovana: mes pasiūsiame tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištirimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, **nemokekite nei vieno cento.** Atminkite, jūs panašiai užmokėtumėte už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško pardotojo. Labai puikus **AUKSU** aplietas **LENCIUGELIS** su prikabaliuko už **DYKĄ** prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago

Kaip likti Amerikos piliečiu.

Kningutė Lietuviškoje ir Angliškoje kalboje. Turinys: Įstatymai apie pilietybę; Klausimai ir atsakymai išsiimant popierius; Suvenytų Valstijų Konstitucija; Neprigulmybės deklaracija ir Konfederacijos straipsniai. — Lietuvių Amerikos Ūkės Kliubas, matydamas, kad kiekvienam yra reikalinga tapti šios šalies piliečiu, išleido šią kningelę savo triūsu. Kningelės čienia tik 25c. Todėl, norintieji gauti šią kningelę, turi podraug su užsakymu prisiųsti ir 25 centus krasos ženkleliais arba per "Money Order".

Adresuokite: Lithuanian American Citizens Club,

372 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

Farmos!

New Yorko Lietuviškoj kolonijoj da daug farmų yra nepardotų. Čia prekės nekurių: 86 akeriai už 2.100 dol., 99 ak. už 1000 dol., 100 ak. už 2000. 135 už 2000 ir daug kitokių brangesnių ir pigesnių, daug čia lietuvių gyvena apsipirkę farmas, visos su būdinkais reikalingais gospadorystėj. Rašit apie artesnes žinias reikia pas George Kleek, Poolville, N. Y. įdedant už 2c. markę dėl atsakymo. (15).

Reikalauname žmonių.

Mokame \$20 algos ant savaitės dėl agentų, kurie parduoda auksinius, sidabrinus ir nikelio laikrodėlius (zegorėlius) su lenčiūgeliais tarpe savo pažįstamų ir kitų ant mėnesinės išmokesties, po \$1 ir po \$2 ant mėnesio. Reikalauname keliaujančių agentų, kurie važinėty nuo vieno miesto į kitą, taipogi reikalaujame vietinių agentų, kurie būtų ant vienos vietos. Mokame \$20 algos ant savaitės agentams, kurie visą savo laiką dirba dėl mūsų \$8 algos ant savaitės agentams, kurie dirba tik vakarais, užbaigę savo dienos darbą. Reikalauname žmonių tikslai gero vedimosi ir blaivų, o taipogi norėtume žinoti jų dabartinį užsiėmimą. (16)

North American Sales Company.

Box 954—Dept. 79

New York.

Tik \$2.50 už 3-is kningas.

1 K r i t u l i a i š v i e s o s, bei abrozai, turi savyje 22 dideliu paveikslus su pritaikintomis ištraukomis išrašytų garsingų vyrų, visa kninga sužadina skaitytojuje mislį ir akivumą. 35c.

2 G y v e n i m a s J e z a u s, pagal naujausius ištirimus, Kningelė pilna akyvumo ir naudinga kaip dievutiems, taip ir ne dievutiems. 35c.

3 B i b l i j a, tai esti visas šventas raštas, seno ir naujo testamento, į lietuviškąją kalbą perstatytas ir išnaujo perveizdėta (Lotinškomis raidėmis) Berlyne 1908 pusl. 848 ir 279, viso 1129. Gražiai apdaryta. \$3.00

Už visas bus \$3.70

Bet jeigu kas paims visas 3-is kningas kartu, atiduosis visas už \$2.50 ir prisiuntimo kaštus apmokėsime. Reikalaujam agentu ir duodam gerą nuošimtį, adresuokit: (16)

K. J. Intas,

P. O. Box 1724

New York, N. Y.

Apie mūsų vaikus.

Antrame laikraštinių suvažiavime pakelta klausimas sulig laikraščio, skiriamo vaikams. Įnešėjas šį klausimą parėmė sekančiais argumentais.

1). Mūsų laikraštijos ir šiaip veikėjų atidžia yra atkreipta vien į suaugusių žmonių lavinimą, o visai pamirštama apie priaugančiąją gentkartę, kuriai teks priimti mūsų darbus ir jų vaisius, kad visa tai, ką mes pradėjome, jie vestų toliau.

2). Šiandieną visi tēmijame šitokį liūdną apsi-reiškimą: mūsų vaikai, kaip tik pradeda lankyti mokyklą, ar mokyklų amžiaus sulaukę, ištrūksta iš po tėvų globos ir eina "savu keliu". O tas jų kelias — tankiausiai prazūtis. Bepigu dar būtų, jai jie, pabėgę nuo savųjų, susidėtų su anglais ir pasektų jų gerąsias puses. Bet-gi to nėra. Jie pasitraukia nuo lietuvių ir nesusilieja su anglais. Rods jie "susideda" su anglais, vienok ne tam, kad jų gerąsias puses pasektų. Jie auga ir lavinasi ant gatvių, neapsipajįsta su savo tauta, pagaliaus gali užaugti niekam netikę žmonės. Tokis apsi-reiškimas netik užkenkia pačiai lietuvių tautai, bet ir abelnai visai žmonijai.

Kad tie argumentai turi savo pamatą — nėra reikalo ginčyties ir abejoti. Tik klausimas, kaip visam tam užbėgti už akių, kaip pagerinti dabartinį dalykų stovį? Laikraštinių suvažiavime, apkalbėjus šį klausimą, prieita prie išvedimo, kad mūsų vaikus be abejonės pririš prie mūsų jiems skiriamas lietuvių kalba laikraštis.

Ar-gi reikėtų kalbėti apie tai, kokią mums naudą nešų panašus laikraštis? Nemanau. Apsiziūrėkime aplinkui, o pamatysime, kas yra mūsų čion augusi jaunuomenė, toji amerikiečių lietuvių tautiškoji atžala? Nesykį girdime juos pasišaipant iš tėvų, jai šie dar laikosi lietuviškumo; net ir amerikiečių inteligentijos čion augę vaikai visai ar maž ką nežino apie savo tautą, apie jos politišką ir ekonominę padėją Lietuvoje, apie jos atskalos, t.y. išeivių gyvenimą ir vargus ši čion, Amerikoje, ir kitur. Ačiu tam tatau niekas jų ir neberiša su mumis. O kaip ateivių vaikai, peraugę tėvus, bet nepriaugę kitų, su kitais negali susiliesti. Tai ir liekasi ne pakarti ne paleisti.

Vaikams skiriamas laikraštis turėtų pataisyti tuos liūdnius ir skaudžius santykius.

Visi be skirtumo mūsų laikraščių atstovai šiam sumanymui pritarė. Kuomet-gi prieita prie opiausio klausimo, t.y. prie finansų — yla iš maišo ir išlindo: persitikrinus (apičiupa), kad panašus laikraštis te būtų idejos o ne "biznio" darbas, visi pakratė rankas ir nutarė: palikti tą klausimą pavienių išeistuvių iniciatyvai.

Išsiskirščius iš suvažiavimo, pats klausimas amžinatvėn ir nukeliavo. Iš visų suvažiavime dalyvavusių laikraščių viena tik "Vienybė Lietuvninkų" porą-trejetą sykių tą klausimą paklabino; rods sykių antrą užsiminė ir "Lietuva" su "Tėvyne". Visi kiti laikraščiai tyli, o išeistuvės... jos nenori pasiimti ant

savo pečių to sunkaus, o gal ir nuostolius nešančio darbo.

Kiek man teko susieiti su žmonėmis ir kalbėti apie tokį laikraštį, visur sutikau karštą užuojautą ir pritarimą sumanymui. Tik reikia imties darbo. Reikia energiško ir pasišventusio darbininko, o darbas bus pasekmingas. Tokiam laikraščiui medžiagos bus užtekinai ir originalės, ir sekimų, ir vertimų. Galima sekti begalo turtingą vaikų literatūrą anglų ir vokiečių kalba. Ten rasime ir iliustracijas, ir įvairius patarimus-pamokinius, ir gražiai suredaguotus straipsnius iš istorijos ir iš gamtos mokslų. Tik reikia norėti semti iš to gausaus šaltinio.

Man matos, kad šį klausimą turėtų juoplačiausiai apkalbėti mūsų laikraščiai ir jų skaitytojai. Nėra abejonės, kad mūsų skaitytojai patys privers išeistuves ir idejiniu darbu užsiimti. O jai ne — tai gal kuri mūsų didžiųjų organizacijų užsiimtų tuom klausimu. Paveizdan T. M. Draugijai tatau būtų tinkama padaryti. Ir SLA., prie kurio priklauso gražus vaikų burelis, galėtų imties tokio darbo. Gal ateinančiuose seimuose ir bus apkalbamas šis klausimas.

K. Vairas.

Iš visuomenės mokslų srities.

Apie išdirbystę.

(Pagal Bogdanovą, G. B-as).

Pirm negu imsime smulkiai perkratinėti įvairius išdirbystės apsi-reiškimus ir jos išvaizdas, pažvelgkime į ją, kaip į čielą dalyką, ir išaiškinkime sau visų svarbiausius pamatinius klausimus.

Kaip augščiau minėjome, triūsas yra tai aikvojimas žmogaus energijos, arba spėkų, atsiekti žinomam jau tikslui. Tad reikia atsakyti į sekančius tris klausimus.

a—Kokių dėlei tikslų aikvojama minėta spėka, arba energija (visuomeniškai—naudingo triūso "kokybė")?

b—Kaip daug jos išaikvojama (visuomeniškai—naudingo triūso "kiekybė")?

c—Ar pasiekiama tikslas (triūso "naudingumas", arba "produktyviškumas")?

Pradėsime tad nuo pirmo:

Kokių dėlei tikslų aikvojama energija: išaiškinkime visuomeniškai—naudingo triūso kokybę.

Paimkime paveizdan žmones, dirbančius įvairius darbus, ir pamatysime, kad jų triūso "kokybė" yra skirtinga, kad žėdnas jų turi savą tikslą, skirtingą nuo kitų. Taip žemdirbio tikslas yra susilaukti vaisių iš žemės, kurią jis išdirba; mokytojo tikslas yra išmokinti ir išlavinti kitus, ir t. t.; kiekvienas jų eina pas savą tikslą, savo mierį.

Žėdname atvejyje, ar tai bus žemdirbio triūsas, ar mokytojo, ar dailydės, triūso kokybė priklauso nuo trijų sąlygų. Visųpirmą nuo paties triūsiančio žmogaus reikalavimų, nuo jo žengimo pas savą tikslą; to-

liaus—nuo visų tų išlaukinių *darbo įrankių*, kuriais jis gali naudotis ir ant galo, nuo to, kiek jis turi *spėkų*. Platesniam paaiškinimui paimsime sekančia paveizdą: laukinis žmogus kenti šaltį, *reikalauja* rūbų pridenimui savo nuogo kūno; jis žino, kad žvėrio kailis gali būti jam naudingas šiame atvejuje, bet reikia žvėris nužudyti ir nuluoti jo kailis; už *įrankį* tam darbui atlikti žmogui patarnauja akmuo; *spėkų* žvėries nugalėjimui jis turi ir ačių savo gyvenimo sąlygoms yra vikrus. Tos štai trys ypatybės ir yra minėtos sąlygos, reikalingos triūso kokybei nurodyti: laukinis žmogus medžioja ant žvėrių jų kailio dėlei.

Kadangi, kaip buvo minėta, ekonomiškasis mokslas atkreipia atidžią tikrai į išdirbystę, t. y. į *visuomenišką* triūsą, tad ir viršiaus paminėtos sąlygos reikia kitaip suformuluoti, būtent: triūso kokybės nurodymui reikia trys sąlygos: visų pirma *visuomenės reikalavimai*, toliaus—*visuomeniškieji išdirbystės įrankiai* ir, ant galo,—*visas darbo spėkų sistemas*, kuris randasi toje visuomenėje.

Visuomenės reikalavimų išvaizdą tveria visa duotinės visuomenės praeitis, arba jos išsivystymo stovis. Europos gyventojų reikalavimai yra visai kitokie ir daug didesni ir platesni, negu laukinių tautų, gyvenančių, leiskime sau, Pietinėje Afrikoje ir neturinčių supratimo apie civilizaciją. Juo visuomenės spėkos pasididina kovoje su gamta, juo pasikelia augštyr ir visuomenės reikalavimai; veik tą patį galima pasakyti ir atžagariai: juo visuomenės spėkos nusilpnėja kovoje su gamta, juo ir visuomenės reikalavimai nupuola žemyn.

Išdirbystės įrankiais vadiname medžiagą, įnagius ir abelnai tuos išlaukinės gamtos elementus, į kurias atsikreipia žmonių triūsas. Kaikuriuose atsitikimuose tuos įrankius suteikia mums pati gamta, be tam tikro mūsų triūso jų pagaminimui, kaip antai—medžiai miške, kuriuos apdirba dailydė, akmeninės anglys, kurias kasa anglekasys, titnagas, iš kurio laukinis žmogus dirbdinosi sau ginklus, ir t. p. Toliaus—išdirbystės įrankiais pavadinsime mašinas, išdirbamas iš geležies, iškastos iš žemės—taip-gi gamtos elementas—ir ta išdirbystės įrankių išvaizda randasi labiausiai išsivysčiusioje visuomenės pramonėje.

Pasarga. Turime atskirti sekančiu du žodžius: „medžiaga“ ir „įrankis“, nesa-jiedu turi nemažą reikšmę ekonomiškame moksle. Tankiai, užklausus, kas tai yra medžiaga, užgirsi, kad medžiaga yra tai dalykas, iš kurio kas nors išdirbama; į klausimą, kas tai yra įrankis, dasižinosi, kad įrankis yra daigtas, su kuriuo pagalba atlieki šio ar kitokį darbą; bet tokių aiškinimų visai neužtenka ir jie tiek teišaiškina dalyką, kaip ir jai kas į užklausimą „kas tai yra žmogus“, atsakytų, kad „žmogus yra tai žmogus“. O neužtenka toks atsakymo suformulavimas jau ir dėlei tos priežasties, kad žodžiai „medžiaga“ ir „įrankis“ turi daug gilesnę prasmę. Tarp šių dviejų žodžių yra sekantis skirtumas: medžiaga, praėjusi vieną koki-nors išdirbystės procesą, tiek atsimaingo, kad nustoja pirmutinės savo išvaizdos, nėra jau tas, kas buvo pirmiau,

ir negali būti vartojama tam tikslui ar tame procese, kurį jau praėjo; paveizda: vieną sykį suverpti linai pavirsta jau į siūlus, ir verpti juos antrą sykį nebe-galima; arba suskaldytos malkos sudeginta, jos jau nėra malkos ir negalima jų pavartoti antru sykiu. Įrankis-gi, ar tačiaus sakant, įnagis, pavartotas vieną sykį, pasilieka tokis pat ir tinka kitam sykiui, žinoma, iki laikui, kol bus visai suvartotas; kulamoji mašina iškulė žinomą daugybę javų sykį; su ja galima dar kultuoti ir dar, iki laikui, kol ji nudils ir suges. Toks tatau skirtumas yra tarp medžiagos ir įrankio, įnagio.

Trečia sąlyga, reikalinga nurodymui triūso kokybės, yra tai visas sistemas darbo spėkų, kurios randasi visuomenėje; tą sakinį, galima išreikšti kitaip, aiškiau, būtent: triūso kokybė priklauso nuo to, kiek randasi visuomenėje darbo spėkų ir koksai jų atsinešimas tarp savęs. Jai paimsime mažą sulyginimą pirmbūvinės visuomenės su dabartine, tad persitikrinsime, kad pirmbūvinėje visuomenėje, kuomet žmonės gyveno mažomis kuopelėmis, joje ir darbo spėkų nedaug tebuvo, ir pačių darbininkų tarpe beveik nebūtų galima surasti jokių specialistų—visi jų atlikdavo visus ir visokius jų gyvenime reikalingus darbus;—dabartinėje-gi visuomenėje, susispietusioje į milžiniškus centrus, randasi tokia daugybė darbo spėkų, kad ne visos tegali būti sunaudotos; specialistikumų prirokoji tūkstančiais: šiandieną kiekvienas žmogus atlieka tik mažutėlę visuomenės darbo dalelę.

Randasi tatau „kokybiniai“ skirtingos visuomeniško triūso išvaizdos, arba, kitaip sakant, visuomeniškam darbui atlikti aikvojamo spėkos įvairių įvairiausiose pakraipose. bet vis-gi žmonės laiko galimu sulyginti tarp savęs atskirus išdirbystės darbus pagal jų kokybę; paveizdan, sakoma, kad toksai tai rūbsiuovs dirba daugiau, negu toksai akmenskaldis, arba kad ši kninga reikalavo daugiau triūso, negu tokie tai rakandai ir t. p. Kadangi kiekvienas darbas reikalauja žinomo aikvojimo žmogaus proto, raumenų, kraujo, nervų—tad ir suprantama, jog galima spręsti apie darbą iš to, kiek jame išaikvota viršminėtų elementų, neatsižūrint į tai, į kokią pusę krypo tas aikvojimas, ar tai apdirbimui medžio, ar geležies, ar tai parašymui kningos, ar išgyvenimui žemės. Iš to tad ir gema sekantis mūsų pasikalbėjimui klausimas, būtent: apie „kiekybę“ visuomeniško triūso, arba kiek darbo spėkų visuomenė išaikvoja savo reikalų aprūpinimui-užganėdijimui?

Žmonės ir gorillas.

Šios dienos mokslas priparodo, kaip žmogaus veislė pamaži vystėsi ir tobulinosi iš mažesnių gyvūnų evoliucijos keliu per ilgus metašimčius, iki pasiekė dabartinę išvaizdą ir suprato, kad jis yra *žmogus*. Ilgai buvo toji žmogaus tobulinimos kelionė. Ilgus amžius jis žengė ir tebežengia prie augštesnio išsitobulinimo, kaip kūne taip ir dvasioje.

Gamtos mokslas aiškina mums, kad ant mūsų žemės ne visur vienu kartu atsirado gyvi sutvėrimai, ne visur vienoki ir ne visur buvo tobulinimosi ligsvarybė. Ir pati gamta nevisur teikė lygias apystovas tobulinimuisi. Vėlybesnių gadynių gamtos mokslo tyrinėtojai suseka didelę giminystę žmogaus su žemesnių laipsnių gyvūnais. Ypatingai artimi ryšiai apsiereiškia, sulyginus tūlas žmogaus ypatybes su "ypatybėmis" gorillų.

Paskutiniaisiais laikais dras Osler gan ilgai ir nuosekliai tyrinėjo gorillų gyvenimą, Vakarų Afrikoj. Štai ką jis išveda iš savo tyrinėjimų. Gorillai esą mastą ir protaujantie gyvuliai kur kas daugiau, negu žmonės ikšiol mįslijo. Gorillas iš savo pobūdžių esąs labai artimas žmogui gyvūnas, tvirtesnis už šį ir fiziškai ir savo nervais. Gorillas—t i laukinis gyventojas.

Anot dr. Osler'o gorillai, kaip ir žmonės, gyvena šeimynomis, būriais; jie gyvena giriose, raistose. Jai šeimyną, arba grupą, ar ir vieną tik narį ištinka nelaimė, ar koks netikėtas susižeidimas, tai visi, su didžiausiu smarkumu, puolasi gelbėti, kas kuomi gali. Kada gorillas, (vyriškos lyties) nusėsta, arba šiaip nusilpnėja, kad šeimynai niekuom nebegali prigelti su lig gyvenimo reikmenų pagaminimo ir tt., tai tokiose atvejose moteriškosios lyties šeimynos nariai visiškai atsisako turėti bent kokius santykius su tokiais "vyrais", nors pirma gyveno su jais. Visa grupa tokį narį pavaro iš savo tarpo.

Gorillų kūdikiai auginama po motinų priežiūra; jie gana gerai yra prižiūrimi, kad nebūtų alkani, ar nedamiejoje, kad būtų sveiki ir linksmi. Jie buna prie motinų iki suauga. Kada jaučiasi jau galį sau maistą pasigaminti, tada apsiijieško sau vietą ir įkurią savo "namų ugnavietę".

Dr. Osler ypatingą domą atkreipia į tai, kad gorillai supranta ir apie sveikatos dalykus. Gorillas kiekvienos nakties pailsui pasigamina vis naują patalą. Ant to patalo, ant kurio jau vieną naktį pergulėjo, daugiau nebegula. Taip gi ir dviese kruvoje negula. Visi ir visados po vieną. Miega mažiau už žmones,—mažiausia penkias valandas, daugiausia šešias.

Gorillas daug kuomi skiriasi nuo šiaip gyvulių. Tūluose atvejuose jame apsiereiškia gan nuoseklus mintyjimas.

J. M. Danielius.

SLA. Pildomosios Tarybos tarimas N9.

SLA. Daktaras Kvotėjas, Dr. J. Baltrušaitienė, padavė Pild. Tarybai žemiaus sekantį įnešimą:
"SLA. Pildomajai Tarybai.

Krivulės, eidamos per Pildomąją Tarybą, daug teisingiau parodytų kiekvieno nario nuomonę rezulta-

te, jai kiekvienas Pildomosios Tarybos narys savo nuomonę užrašęs įdėtų į atskirą konvertą ir užlipintų, idant kiti jo nuomonės nesektų.

Aš įnešu kad nuo šio laiko tokiu būdu eitų mūsų krivulės.

J. Baltrušaitienė.

Pittsburgh, Pa., 19.III.'12.

P.S. Taipgi reikėtų, kad sekretorius pažymėtų, kaip turi pereiti krivulė iš rankų į rankas. *J. B.*

2). Pritardamas Dr. J. Baltrušaitienės įnešimui, prisegu prie jo šitokį priedą:

1 — Sumanymai įnešimai ar pačių Pildomosios Tarybos narių, ar šiaip SLA. narių, visokiuose reikaluose, turėtų būti siunčiami SLA. sekretoriui. Sekretorius, matydamas įnešimą, ar tai būtų skundas ant bile vieno valdybos nario, ar naujų reformų reikalavimas, pasiremdamas SLA. įstatais, tuos sumanymus ar skundus pasiųs tam tikroms komisijoms, būtent: Stovio Komisijai, ar Įstatų Komisijai, ar Finansų Komisijai, kurios, peržiūrėjusios dokumentus ir patyrusios įnešimo svarbumą, duos patarimą Pildomajai Tarybai, ar verta jis leisti per Pildomosios Tarybos krivulę, ar atmesti.

2 — Jai įnešimas liestų vien Pildomosios Tarybos sprendimus, tai Sekretorius, suformulavęs kiekvieną tokį įnešimą, pasiųs SLA. pirmininkui, kuris turės tiesą tokį tarimą leisti per Pildomosios Tarybos krivulę, o jai Prezidentui įnešimas pasirodytų menkos vertės, tai jis turėtų grįžti SLA. sekretoriui, kurs praneštų laišku įnešėjui apie jo įnešimo pasekmę.

Jaigu įnešimą padarytų pats Prezidentas, tai įnešimas turi būti pasiųstas Sek., kuris pažymės tarimą sekančiu iš eilės numeriu ir pasiųs kitiems Tarybos nariams: pirmiausia izdo globėjams, paskui vice-pirmininkui, daktarui-kvotėjui, paskiausia izdininkui; šis grąžina SLA. sek., kurs, sutvarkęs sprendimą, apskelbia jį organe.

3 — Kiekvienas Pild. Tar. narys, peržiūrėjęs krivulės dokumentus, parašys savo nuomonę ir, įdėjęs į atskirą konvertą, tuojaus pasiųs Centro sek., pažymėdamas, prie kokio krivulės No. ta nuomonė prisiunčiama. Sek., aplaikęs nuo izdininko krivulės dokumentus, apskelbia sprendimą.

SLA. sek.

A. B. Strimaitis.

Apie šį įnešimą šitaip Pild. Tarybos nariai išsireiškė:

3). Aš tam įnešimui nesipriešinu, tik tiek turiu pasakyti, kad tas padarys daugiau lėšų, o juk dabartinis krivulių siuntinėjimo būdas visai dalykams nekenkia. Ateityje krivules siųsiu skyrium.

F. Živatkauskas.

4). Viršiaus paduotą įnešimą laikau mažos vertės. Balsuoju prieš jį.

T. Paukštis.

5). Pritariu p. Paukščio nuomonei.

P. V. Birštonas.

6). Balsuoju prieš.

J. Skritulskas.

Balsavimo pasekmės.

Prezidentas

už

prieš

Sekretorius	už	—
Daktaras-Kvotėjas	už	—
Iždininkas		prieš
Iždo Globėjas I		prieš
„ „ II		prieš

Sekret. A. B. Strimaitis.

Kuopų viršininkams.

28 d. kovo išsiuntinėta visiems SLA kuopų viršininkams SLA. Pildomosios Tarybos viršininkų rinkimų blankos. Šiçion paaiškinu, kaip reikia balsavimui atlikti.

Po užbaigimui kuopos reikalų, viršininkai apskelbs nariams kandidatų vardus, ir ant kokio urėdo kuris kandidatas tapo nominuotas. Nariai turi balsuoti tik už tuos kandidatus, kurių vardai yra ant blankos įrašyti.

Balsavimo tvarkia turi būti šitokia: viršininkai turi dabot, kad balsuotų tik tie nariai, kurių mokesčiai pilnai apmokėti į SLA., suspenduotiems nariams negalima duoti balso; balsuoti gali tik tie, kurie atėjo susirinkiman. Nepribuvusių susirinkiman narių, balsai negali būt priskaitomi.

Balsavimas turi būti slaptas, su popierėmis. Pirmiausia reikia balsuoti ant prezidento. Išdalinus korteles, kiekvienas balsuojantis užrašo vardą ir pavardę kandidato, kurį nori palikti viršininku SLA.; surinkus popierėles, suskaičius balsus, surašyti ant blankos, kuris kandidatų kiek gavo balsų. Tokiu pat būdu reikia balsuoti ir ant visų sekančių kandidatų.

Teisingai surašius visų kandidatų skaitlių balsų ant blankos ir perskaičius tai susirinkusiems, raštinninkas užrašys į protokolų kningą. Viena blanka pasilieka kuopoje, o antra turi būt pasiųsta Centro sekretoriui, įdėjus į tam tikrus spausdintus konvertus su užrašu b a l s a v i m a i. Į šitą konvertą negalima nieko daugiau dėti, kaip tik balsavimo blankas, nes, pakol nepasibaigia laikas balsavimo, šitie konvertai nebūs atidaromi, tai, siunčiant kokius kitus reikalus, o ypatingai mokestis, jos gali užsivilkkti iki 10 d. gegužio. Praeitose nominacijose atsitiko taip, kad per 60 dienų piningai išgulėjo nominacijų konvertuose, o nekurie tų žmonių, kurių piningai siųsta nominacijų konvertuose, likosi suspenduoti.

Balsavimo laikas — 40 dienų, pradedant nuo 1 d. balandžio, baigiant su 10 d. gegužio 1912 m. Balsavimo blankos turi būt pridutos viršminėtame laike ant adreso:

A. B. Strimaitis,

307 W. 30 th St., New York, N. Y.

Sulyg tilpusio "Tėvynė" (N11) nominacijų rezultato, tūliems nuo kandidatūros atsisakius, pasiliko kandidatais pagal daugumą balsų tie draugai, kuriuos žemiau paduodame. Prezidentas renkamas vieniems metams; Iždininkas dviejiems metams; Iždo globėjas dviejiems metams; Daktaras-kvotėjas vieniems metams.

Iš kandidatų į prezidentus daugiausia balsų gavęs liks SLA. prezidentu, o antras po juo liks jo

vietininku. Rezultatas balsavimo bus apskelbtas organe balsavimams pasibaigus. Ant balsavimo blankos būtinai reikia atsakyti į šiuos blankoje pažymėtus klausimus: Kuopos No., miestas, valstija, kiek kuopa turi pilnų narių? Kiek dalyvavo susirinkime? Kiek narių balsavo? Kiek atsisakė balsuoti?

Kandidatai į SLA. Pildomąją Tarybą: 1. SLA. Prezidentas: F. Živatkauskas iš Scranton, Pa., P. Mikolainis iš New York, N. Y., S. Žalnieraitis iš Wanamie, Pa. 2. SLA. Iždininkas: J. Skritulskas iš New Britain, Conn., J. G. Gegužis iš So. Boston, Mass., J. G. Alenskas iš Wilkes-Barre, Pa. 3. SLA. Iždo Globėjas: J. J. Paukštis iš Brooklyn, N. Y., K. Varašius iš Pittsburgh, Pa., J. P. Raulynaitis iš So. Boston, Mass. 4. SLA. Centro Daktaras Kvotėjas: Dr. Johanna T. Baltrušaitienė iš Pittsburgh, Pa., Dr. Andrius L. Graičiūnas iš Chicago, Ill., Dr. Antanas K. Rutkauskas iš Chicago, Ill.

SLA. Centro Sekretorius

A. B. Strimaitis.

Kaslink SLA. organizatorių.

Tūlos kuopos, priimdamos naujus narius, kuriuos organizatoriai prikalbina, nesiunčia į Centrą tos pusės įstoimo mokesties, kuri, pagal dabartinę konstituciją, reikia siųsti, o atiduoda ją organizatoriui. Taip neturi būti. Pusė įstoimo mokesties turi eiti į Centrą, kaip ir pirma buvo. Kol Seimas neparūpins organizatoriams tam tikrų taisyklių, sulig atlyginimo jiems, reikia prisilaikyti sekančios tvarkos.

Kuopos sekretorius privalo užrašinėti vardus tų naujų narių, kuriuos atvedė į kuopą organizatorius. Kaip nariai jau liks Centre priimti, tuokart kuopos sekretorius prisiunčia Centro Sekretoriui nuorašą iš savo kningos, kiek ir kada organizatorius prirašė prie kuopos naujų narių, kurių vardai ir gi reikia paminėti. Tuokart Centro Sekretorius išrašys orderį ir priklausantis organizatoriui atlyginimas bus išmokėtas iš Centro.

Kuopų sekretoriai malonės prisilaikyti šito mano padavadijimo.

A. B. Strimaitis.

SLA. Sekretorius.

Iš kuopų nutarimų.

80 SLA. kuopa, Priceburg, Pa., 25 d. kovo—pataria SLA. organo reikaluose tūlas permainas, būtent, kad būtų mokama už organą šiaip:

Vaikai: I skyr. nemoka nieko;

„ II „ skaitantie, moka 4c., neskait. — 1c.

„ III „ „ „ 5c., „ 2c.

Suaugusieji visų skyrių:

skaitantie 6c., — 3.

Pagal tai išeina, kad kas nenori organo, vis vie-na moka į tą fondą po 3c., o norintis skaityti organą, gauna jį tik 3c. primokėjęs.

Antras įnešimas: būtų gera, jai "Tėvynėje" tilptų įvairūs naudingi moterims patarimai sulig naminių dalykų, kaip valyti drabužiai, indai, apie daržoves,

sodnus ir tt. Tas būtų labai pageidaujama ir moterims naudinga.

Ant. Drazdis.

Atsišaukimas.

Aš Johanna Januševičienė, narė 17 kp. SLA., atsišaukiu į gerbiamuosius SLA. narius, prašydama jų pagalbos, kad paaukuotumėt man, nelaimingai našlei. Mano vyras Juozapas Januševičius, narys SLA. 17 kp., praeitais metais pasimirė, palikdamas mane su trimis mažais kūdikėliais dideliame varge. Auką meldžiu siųsti Centro Sekretoriui.

J. Januševičienė.

Mēs, nariai 17 kp. SLA., liūdiame, jog mūsų kuopos narė, J. Januševičienė, yra tikrai kritiškame padėjime ir prašome draugų, kad jos neapleistumėt ir nepasirailėtų jai nors našlės skatėlio.

Pirmsēdis *H. Stankus,*
Izdininkas *J. Vaičiūnas,*
F. raštin. *A. Trainavičius.*

Šiuo liūdiu, kad Johanna Januševičienė, narė 17 kp. Brockton, Mass., yra pilnai užsimokėjusi į SLA. Centro išdą. Kuopos, siųsdamos aukas, malones pažymėti ant atskiros lakšto, kiek aukų prisiunčia. Aukos negali būti priskirtos prie paprastų kuopos siūčiamų mokesčių.

A. B. Strimaitis.

Sekretoriaus atsakymai.

92 kp. p. K. MIKULIONIUI ir kitiems, žingeidaujantiems sulig įvedimo Susivienijime skyriaus pašalpos ligoje, pranešu, kad dabar sulig to skyriaus yra tik kalbama Konstitucijos projekte, kurį didžiūna balsavusių narių priėmė. 27-as Seimas tą įstatų projektą galutinai perkratinės ir užtvirtins. Tuokart įstatai bus paduoti atspausdinti. Pakol neturime įstatų, tad negalim narių priimti į pašalpos skyrių. Turėkit, draugai, biskutį kantrybės; Seimas jau nebetoli.

142 kp. p. K. BLAZAIČIUI ir kitiems. Narystės paliūdijimus visiems jau išsiuntinėjome. Kas negavot, pareikalaukit pas savo kuopų viršininkus, o jai būtų kokie nesusipratimai, praneškite man.

41 kp. (Lawrence, Mass.). AUKŲ narių sušelpimui prisiųsta: nuo 92 kp., Courtney, Pa., \$2.30 ir nuo 14 kp., Cleveland, O., \$1.35. Viso \$3.65.

Graikų galvočius Diogenas.

(Rusiškai parašė Biriukov).

IV.

Kaip Diogeną pardavė į vergiją.

Onezikritas su savo sunumis, supratęs Diogeno mokymą apie teisingą gyvenimą, sugrįžo į savo namus, ant salos Egina, ir, kaip mokytojas, švietė ir žodžiu ir darbais savus namiškius ir kaimynus. O išsiilgęs savo mylimo mokytojo, rašydavo jam kviesdamas jį atkelti pas jį, į Eginą. Atenose tuomet tarpu buvo betvarkė dēlei karės.

Diogenas išsirengė į kelionę ir nuplaukė laivu į Eginą. Jūroje pakilo baisi audra. Vairininkas pametė kelią, ir vilnys nunešė laivą. Keleiviai nežinojo, kas su jais bus: ar suduž laivas į akmenis, ar vilnys

nuneš jį į plačiąsias jūras pas laukinius žmones. Atėjo rytas. Nusiramino audra, ir kada visai išaušo, jie pamatė, kad vėjas neša jų laivą tiesiai prie kokio tai kranto. Būrės buvo sudraskytos, vairs nukeltas nuo kilpų, ir jie jokių būdu negalėjo suvaldyti laivą. Vėjas pasodino jų laivą ant smilių.

Pakol nelaimingi keleiviai mąstė, kas jiems reikia daryti, kaip nelaimėje pasigelbėjus, — jie išvydo kitą laivą: eina jis kiek greitas ir stačiai ant jų. Nudžiugo keleiviai, mįslią sau — išgelbėjimas ateina. Bet apsiriko. Laivas priklausė piratams, t. y. jūrų razbaininkams.

Toje gdynėje buvo daugybė piratų. Jų laivas priplaukė prie krašto, užsisuko pavėjui, išmetė inkarą, urinko būres. Keleiviai mato, kaip nuo laivo nuleista valtis ir jona sėdasi žmonės, su kardais, durtuvais ir skydais.

— Blogai, — jie pamįslijo; — gyvais paims.

Priplaukė prie jų valtis su piratais; šie sušuko.

— Pasiduokit!

Piratai turėjo tokį paprotį, kad, jai žmogus kovoja su jais pirm pasiduosiant, jie užmušdavo tokį ir įmesdavo lavoną į vandenį; tuos, kurie pasiduodavo, jie nusiveždavo nelaisvėn ir pardavdavo vergijon.

Diogenas žinojo tai ir ėmė įkalbinėti savo draugams pasiduoti be pasipriešinimo.

— Čia dar nėra didelės bėdos, — aiškino, — kad nusives mus į nelaisvę ir paskui parduos, kaipo vergus. Su žėdnu žmogum galima sugyventi. Juk pagaliaus ir jie yra žmonės. Dvasios neapkaustys, o žmogui tiktai dvasios laisvė ir brangintina. Jai pasipriešinsime — žmones prazūdysime, kraują praliesime ir sau geriau nepadarysime.

Kas paklausė jo žodžių — paskui jam ir ačiu tarė: o visi, kas kovėsi, buvo išžūdyti. Piratai pasiėmė viską, kas tik buvo ant laivo gero, pernešė ant savo laivo, nusikėlė nuo inkaro ir nukeliavo savo keliu.

Jie priplaukė prie Krito salos.

Ant tos salos pirkliauta vergais. Piratai susėdo su nelaisviais ant plečiaus, laukdami turgadienio. Blogai atsiėjo nelaisviam. Piratai laikė juos pusbadžiu; kad ne Diogenas, juos būtų visiškai užmarinę. Bet jis nenupuolė dvasioje ir drąsiai reikalavo nuo savo ponų geresnio užlaikymo.

— Keistas dalykas, — sakė jis, — parduosenai skiriamas avis ir kiaules jų gerai penite ir užlaikote, o žmogų, patį brangiausį iš visų gyvūnų prieš parduosiant jų badu marinate.

Jo žodžiai turėjo gerą veikmę į piratus, ir jie pridėjo jam maisto, o jis pasidalino juo tarpu savo alkanų draugų ir dar-gi juokino juos linksmu savo ūpu ir špėseliais.

Pagalios užėjo ir turgaus diena. Pirkliai vergais visada iššaukdavo, kokius darbus moka jų vergai, kad tokiu būdu pritraukus pirkėją.

Paklausė Diogeną:

— Kokį tu moki amatą?

— Aš moku valdyti žmones, — atsakė Diogenas.

— Aš duodu sau nukirsti galvą, — sušuko, prasi-

juokęs pardavėjas, — kad niekas nepanorės pirkties sau poną. Na ir kaip šaukti apie tave?

— O taip ir šaukk: kas nori sau nusipirkti poną, kam reikalingas ponas?

Pamatė Diogenas, kad pro tą vietą, kur jis sėdėjo turgavietėje,ėjo turtingas žmogus, apsirengęs dailiai, gero veido.

— Štai, sako, parduok mane anam žmogui; aš matau, kad jam reikalingas yra ponas.

Tas turčius vadinoši Ksenijadas. Užgirdo tad Ksenijadas, ką apie jį pasakė Diogenas, ir patiko jam jo žodžiai. Susiderėjo tatau su piratais, nusipirko Diogeną ir nusivežė pas save į didelį turtingą graikų miestą Korintą, kur jis gyveno su savo šeimyna.

Išsišnekęs kelionėje su Diogenu, Ksenijadas pamatė, kokį jis turtą įgijo, nusipirkdamas sau Diogeną. Sugrįžus namol, jis pristatė Diogeną už mokytoją prie savo vaikų, o paskui taip jam užsitikėjo, kad pavedė jo rankoms visą savo namą.

Apie Kuvi-kuvy.

(M a l i - m a l i e n ė).

Puikus miestas tas Paryžius.

Viskas juda, viskas veikia,

Niekas šaldry ten nepeikia...

Ach, nukris tėvynei vargo kryžius,

Nes juk puikus miestas tas Paryžius!

Bitės jau išvalgė korius.

Viskas sukas, viskas keičias!

Pagyruoliai suodoms šveičias...

Taigi rašo Gabrio sekretorius,

Būk ten bitės jau išvalgė korius.

Ach, kad nestigtų nors sviesto.

Konsulai, tautų juristai,

Mokslo vyrai, žurnalistai...

Juk garsiam pyliciuui didžio miesto

Svarbu nepristigt su duona sviesto!

Sudundėjo visas sviestas.

Ant nykštuko viskas virto,

Jis, didvyris, atsikirto...

Nors vis'as mel'u pripildė vietas,

Bet gi sudundėjo vis'as sviestas.

Kaip pakilo mus tėvynė.

"Tož litwini awansują,

Na 'swiat cały hafasują"...

Įsikūrė humbugo lindynė,

Kur-gi nepakilus bus tėvynė!

Taip, "Matin" didi gazieta.

Jos redakcija vikriausia

Valdo Franciją didžiausia...

Bet didvyrio dar didesnė vieta,

Nors "Matin" jau gan didi gazieta.

Puikus miestas tas Paryžius.

Viskas juda, viskas veikia,

Niekas šaldry ten nepeikia...

Tad nukris tėvynei vargo kryžius,

Nes juk puikus miestas tas Paryžius!

Antidotas.

Dzendzolėtas.

Jono Dzendzolėto tėvas buvo Kalnėnų bažnyčios zakristijonu, jis pats ir gi apsiliko toje vietoje. Tėvo jam pasakota, kad ir jo senelis (tėvukas) buvo zakristijonu; tatau Jonas iš tėvų-tėvų buvo ištikimas klebono tarnas ir bažnyčios sargas.

Iš to, kad jis stovėjo labai arti prie Dievo namų, galima būtų spręsti jį buvus dievotu. Vienok niekas to apie jį negalėtų pasakyti: niekas nematė jį einant keliais stacijų, nei klapojant laike mišių: mišioms tarnaudavo arba vargonmistro vaikai, arba vaikas senmergės Giedriūtės, apie kurią įvairiai ir kalbėta. Dzendzolėtas laikydavosi visuomet zakristijoje, nuošaliai.

Jo gyvenime visumaloniausios valandos būdavo tuomet, kuomet vasaros pavakariais jis išeidavo į artimą pušyną ir ten, atgulęs po puše, panerdavo savo dūšią į vakarinę gamtos maldą. Atgulęs augštinaka, jis ilgai žiūrėdavo į dangaus skliausmą; tol žiūrėdavo, kol akis įsmilgdavo, arba kol pamatydavo žvaigždelę. Kitados jis nežinojo, kas tai yra gamta, kodėl ir iškur atsiranda žiema ir vasara, diena ir naktis, rytas ir vakaras. Nežinojo, nesa skaityti nemokėjo; o pamokinti nebuvo kam.

Sykį apsilankė pas jį senas keleivis. Buvo jau vėlus laikas. Rudens vėjas užė laukuose ir lenkė žemyn medžių viršūnes; švilpė įvairiais balsais pastogėje ir staugė pasieniais, kad net ir Jonui atėjo į galvą mintis apie nekrikštytas dūšias, apie kurias jam pasakojo jo motinos nabašninkė.

Įėjo tas keleivis nepasibeldęs, nesiprašęs, ir nelauktas. Augštas, liesas, su žila barzda; apsivilkęs ilgu rudu švarku, persijuosęs kaž-kokia juosta, kuri kitados buvo dažyta, bet jau nustojo spalvos; rankoje turėjo mažą ryšelį ir storą lazda.

— Labas vakaras, brolau! — tarė, įėjęs.

— Ant amžių amžinyjų! — atkirto Dzendzolėtas, norėdamas duoti suprasti svečiui, kad įneinant pas katalikus reikia garbinti Jėzus Kristus, o ne labinti vakaras. Bet svetys nepatėmijo tokio pasiūlymo nemandaus šeimyninko, ar gal nenorėjo jo patėmyti.

— Ar iš tolo Dievas veda, tėvai? — užklausė Dzendzolėtas senį.

— Iš tolo... Jau trisdešimt antri metai, kaip einu, einu, ir neprieinu savo kelionės galo.

— Kaip tai trisdešimt antri metai? — nusistebėjo zakristijonas.

Senis atsisėdo, pasidėjo šalyp savęs ryšelį ir lazda, atsijuosė juosta ir praskleidė rudą savo švarką; iš po jo matėsi pilka milinė lipkė.

— Jau trisdešimts antri metai, kaip išėjau iš savo tėviškės ir leidausi svietan... Dabar atsidūriau Kalnėnuose... gal rasiu pas tave, brolau, nakvynę?

— Nakvynę? Žinoma, kur-gi dabar eisi? jau vėlybas laikas...

— Tai ir gerai. Jai nebūtų gerų žmonių, tai visi bepastogiai žmonės turėtų išstipti nuo šalčio.

Dzendzolėtas buvo vaišingas, tad ir šiuo sykiu nepamiršo aprūpinti pakeleivingą svetį, pasidalinęs su juo tuomi, ką turėjo savo apytuščioje nevedusio žmogaus spintoje: abrakū duonos, šmoteliu minkštos varškės ir pienu.

Bevakarieniaujant jis tiesiog ir užklausė savo svetį:

— Tad kas-gi tu toks esi, tėvai? Ir iš kokio krašto?

— Aš, brolau, esu žmogus, kaip ir tu. O iš kurios šalies paeinu, tą ir aš pats nežinau.

— Kaip tai — žmogus! juk ir aš matau, kad ne vilkas.

— Jai matai — tai kam klausai?

Užkaito Dzendzolėtas, gavęs tokią akybrukštą, ir pajuto į tą senį kažkokią dar nesuprantamą jam pagodoną; vienkart su tuo veržėsi galvon klausimas: kas jis per vienas?

— Taip, brolau, — pradėjo senis. — Žmogus esmu, kaip ir tu, kaip ir visi kiti. Tu norėjai užgirsti mano vardą? O ką reiškia žmogaus vardas? Nieko. Vardai tėra daviami žmonėms tam tik, kad juos vienus nuo kitų atskirti; reiškia, kad jie patys nesusimaišytų, kad galima būtų susekti, kuris ką yra padaręs, jai yra reikalas tai susekti... Vardas tai niekis...

— Vardas reikalingas žmogui... — pasipriešino Dzendzolėtas. — Be vardo žmogus negali būti... Žmogus ir bevardis! Juk ir šunys vardais vadinama.

— Tad aš ir sakau: vardas nieko nereiškia: reiškia tik pats žmogus, jo darbai reiškia. Ar tu vadįsies Jonas, Judošius, Jokūbas ar Herodas — vis viena, bile tik būtum geras žmogus... iš tavo darbų bus žinotina, ar tu esi geras žmogus, ar negeras...

Tie senio žodžiai nustebino Dzendzolėtą. Jis niekados iki šiam laikui nebuvo girdėjęs žmogų taip kalbant: aiškiai ir trumpai. Ir kur jam buvo užgirsti? Zakristijono gyvenimas Kalnėnuose maž kuo tesiskyrė nuo gyvenimo paprasčiausio gyvūnėlio: vienodas, beprasmis, betikslis ir tuščias, be darbo. Tai nebuvo žmogaus gyvenimas, tai tik gyvavimas, tempimas gyvasties siūlo be įsigilinojimo į to tempimo priežastis bei tikslą. Tad ir dabar, užgirdęs senio žodžius apie žmogų ir vardą, staiga puolė jam galvon mintis: iš tikrųjų, kas tai yra žmogus? Ir greta tos minties painiojosi tikroje betvarkėje visas būrys visokių minčių — bet jų jis nė suvaldyti, nė sutvarkyti nebegalėjo.

O senis, šiek tiek pasisotinęs, pasakojo, kas tai yra žmogus, ko dėlei jis gyvena, koks jo pamatinis gyvenimo siekis.

— Ir aš kitą syk mįslijau sau: pagyvensiu, pavargsiu, ir mirsiu... ir kas iš to? Ar kam bus nau-

da iš to, kad aš vargsiu? Ne... Vienok žmogus turi gyventi!

— Yra pasakyta vienoje kningoje, kurią parašė Saliamonas karalius, kad žmogus privalo gyventi sau tik-tai, kad te sau žmogus geria, valgo, su moterimis ilsisi ir linksminasi, nes, sako, jo gyvenimas yra trumpas. Tad pagal jį visas svietas turėtų būti apsirięsių ir nusigėrusių kiaulių apgyventas... ir tos kiaulės visados kiaulėmis pasilikty... O kiaulėmis būti — tai ne žmogaus uždavinys. Žmogus!..

Atsiduso senis, atsikosėjo, ir vėl tęsė:

— Ar tu supranti, kas tai yra žmogus? Aš buvau visur: buvau Ryme, Liurde, Čenstokavoje... buvau ir Vilniaus ir Žemaičių kalvarijose, buvau Šidla-voje, Titavėnuose ir daug kur kitur... Ir visur, kur tik nuėjau, mačiau, kad žmogus yra didelis, neapsa-komas dalykas... Kas tik kur yra — tai vis žmo-gaus rankų darbas... Didžiausi miestai, gražiausie rūmai, augščiausie bokštai, ilgiausie urvai po žeme — tai vis jo padaryta... Geležinkeliai, telegrafai, tele-fonai — jo pirštai viską padarė: kiekvieną plytą, kiek-vieną gelžgalį, kiekvieną medžio šmotelį jis apčiupi-nėjo ir savo prakaitu aplaistė... Žmogus!.. tai yra didžiausias pasaulio galiūnas... Karalius!.. — ir po valandėlei, tarsi pats su savimi kalbėdamas, pridėjo: — Karalius be vainiko, karalius, kuriam niekad neat-sieina viešpatauti...

Dzendzolėtas visai jau nustebo. Kažkoksai min-čių debesys, yt karčių dūmų pluoštas, puolė jam į gal-vą: apvilko akis, suūžė ausyse ir supurtino ramią iki šiam laikui širdį.

— Klausyk, seni! ką tu čia šneki? — užklausė jis drebančiu balsu. — Apie kokį tu žmogų kalbi, a?

— Ką sakai?

— Apie kokį žmogų tu tauški? kur yra tas žmo-gus?

Senis ilgai pažiūrėjo jam į akis ir ne iš sykio at-sakė:

— Apie tave!

— Ne, tu nejuokuok... aš noriu žinoti... koks tai toks žmogus, po šimts bėsy!

Susijudino jauno žmogaus širdis. Pajuto jo pro-tas, kad pro tamsią nežinės uždangą, ramiai dengusią nuo jo akių visą pasaulį, prasiskverbė neaiškus, visai dar pilksvas šviesos atspindulys. Atspindulys tik-tai, ne spindulys; jai būtų pasirodęs spindulys, tai prie šviesos nepratusios proto akis būtų negalėjusios vi-sai aptemti. Ir senis, pamatęs prieš save jauną dir-vą, kurios dar nekilnojo nė abejojimų, nė sugedimo žambris, ėmė svaidyti į ją sveikas, puikias sėklas, ėmė barstyti teisybės grūdus.

Jis pasakojo Dzendzolėtui apie gamtą ir apie žmo-gų, kaipo sąnarį didelės šeimos, vadinamos žmoni-ja. Ir jo žodžiai, suprantami, aiškus, glaudėsi prie Dzendzolėto, gimdė jame da neaiškius supratimo vai-r-dus. Senis jam kalbėjo, kaip tai turėtų būti kad i-siems gerai gyventųsi, kad visi mylėtųs ir mylė-tųs, kaip vienos motinos vaikai.

Ir gaidžiai pragydo — o senis vis dar kalbėjo. Išaušo — dar jis rodė Dzendzolėto vaidentuvei užburtus gerovės, laimės ir visasvietinės meilės žaidžius.

Apsisuko jaunikaičio galva, susipainiojo mintis.

Išeidamas bažnyčion, idant priruošti klebonui kas reikia prie mišių, jis užklausė senį:

— Gal eisi bažnyčion?

— Ne, neisiu... pavargau... duok man kur prisiglausti, pamiegoti...

— Gulk mano lovoje...

Bažnyčioje Dzendzolėtas buvo kaip ir girtas: dirbo ne savo rankomis, nieko nematė, negirdėjo. Jo akyse taip ir stovėjo seno, nepažįstamo jam keleivio galva, minkštos, pilkos akys, pridengtos tankiais antakiais; o ausyse vis da skambėjo:

— Teisybė yra ten, kur yra meilė... Jai tu myli kitus žmones — tu esi teisingas... Jai nori būti teisingas — eik pas žmones ir dirbk su jais... Jai nori išmokyti mylėti — dirbk visiems gera...

Ir po draug su tuo veržėsi jo galvon maištingas klausimas:

— Už ką gi juos mylėti?..

Ir po tokiam užklausimui, pasikėlė antras:

— Ar aš myliu savo kleboną?

Jį tą užklausimą neatsakė jam niekas. Pažiūrėjęs į save, Dzendzolėtas persitikrino, kad jis tik bijosi klebono, bijosi kamendoriaus, bijosi klebono gaspadinės... o apie meilę — nežinojo ir, tur būt, jis neįsijautė jos savyje.

Parėjęs namo, senio nerado. Kaip nelauktas ir nekviestas atėjo, taip lygiai nevaromas išėjo.

Ir nuo to laiko Dzendzolėtas neberimo. Tas senas keleivis įnešė į jo vientisą ir pilką gyvenimą kažkokį abejojimą, pagimdė jame didelį troškimą kažko kito, negu jis turėjo, kažko plataus, aiškaus ir nebe taip vienodo, kaip kad tos visos smulkios apystovos kasdieninio gyvenimo, kuriose jis žlugo.

Ilgai dar Dzendzolėtas laukė, gal tas senis dar grįžs, gal jam vėl teks laimė pasiklausti malonios ir švelnios kalbos. O tas senis kaip išėjo, taip ir nuėjo: nebegrįžo. Jauno Dzendzolėtos dvasia ir šiandien dar daužosi ir nerimsta. Ji išvesta iš nežinės ir tamsybės urvo, o nedavesta iki žinojimo ir šviesybės pa sauliui.

Liūdi ir nerimsta jaunas Dzendzolėtas.

1908. VIII.

K. Vairas.

Išminties grudeliai.

Kada tau yra sunku, kada bijaisi žmonių ir pats savęs, kada užsipainiojai sąprotavimuose ir darbuose, tark sau: mylėsiu tuos žmones, su kuriais gyvenimas mane suveda, ir stengkis tai daryti, o pamatysi, kaip viskas pereis, palengvės, išsipainiosi, ir nebeturėsi nė ko geisti, nė ko bijoties.

* * *

Visi žmonės žino tą jausmą, kurs išriša visus

žmogaus gyvenimo priešgimus ir kurs suteikia žmogui didžiausią labą. Tasai jausmas — meilė.

* * *

Ir kitados ir dabar pajuokiamas tas, kas sėdi ir tyli, pajuokama ir tas, kas daug kalba, ir tas, kas maž tekalba, — nėra ant žemės žmogaus, kas ne būtų peikiamas.

Niekados nebuvo, niekados nebūs ir nėra nė vieno žmogaus, kurs būtų visada peikiamas, kaip nėra ir tokio, kurs būtų visados giriamas.

Buddhistų išmintis.

* * *

Tas žmogus, kurs pirmas, aptvėręs šmotelį žemės, atsidrąsino pasakyti: "Šita žemė yra mano", ir rado žmones, galėjusius jam įtikėti, — tas žmogus buvo pirmutinis įsteigėjas draugijos. Nuo kokios daugybės prasižengimų, karių, žmogžudysčių, nelaimių ir baisių būt išgelbėjęs žmoniją tas, kas, išrovęs mietus ir užkasęs grąbę, būt taręs: "saugokitės, netikėkite šitam apgavikui; prazūsite, jai užmiršite, kad žemė negali niekam prigulėti ir kad jos vaisiai priklauso visiems".

Rousseau.

Peržvalga.

× *Lietuviai ir latviai.* "Lietuvos Žiniose" (No. 23) p. Petras rašo apie savo pasikalbėjimą su Pakuršės klebonu, kurį prirodo, kad lietuviai—katalikai žemiau stovį dorėje ir tikėjime už latvius. Labai įdomus yra to katalikų kuningo pastebėjimai apie latvius ir lietuvius. Tarp kitko jis taip pasakoja:

— "Kame latvių nedorybė? O-gi, mat, jie nepasninkauja, jie tyčiojosi iš "leišių-mulkių" už šių nekulturingumą, jie neapkenčia savo kuningų-vokiečių, jie netiki aklai šventajam raštui, daug kame abejodami, jie kartais nesigaili kalboj smarkių žodelių. Tai štai jų nedorybė, štai kodėl jie mūsų kuningams taip nepatinka.

Sulig latvių doros, klebonas priveda 7-nis "prisakymus", kurių latviai visados prisilaiko:

- 1) nevogk;
- 2) nemeluok;
- 3) nedaryk savo artimui skriaudos, nesiteisk;
- 4) tavo kaimynui nelaimei atsitikus—padėk iš paskutiniųjų;
- 5) su savaisiais laikykis vienybės;
- 6) nuo nieko neprigulk: visur buk latviu; mylėk savo tėvynę kokia ji yra;
- 7) nesvetimoterauk.

Lietuvių dora, anot to klebono, apsirėišianti paviršutiniai. pasninkuose, davatkavime—bigoterijoje, bučiavime rankų kuningams ir t. p. Užtat kasdieniame sugyvenime nesą pas lietuvius teisybės, žmoniškumo, broliškumo. Tam prirodyti kuningas pasakoja kelius atsitikimus iš lietuvių gyvenimo:

Našlė, "sena boba", besiskirstant vienasėdžiais, gauna gerą vietą, kur tai ant kalniuko.

Visiems, visam sodžiui pavydu, kam jai teko toki gera vieta. Jieško prie jos visokių priekabių, rašo ant jos skundas, nesigaili piningų, kad tik ją iš tos vietos išmetus, kad tik ją suardžius.

Ir galų gale jiems tas pasiseka.

Toliaus gi klebonas šaukia:

*) Leišis — latviškai lietuvis.

"O apsileidimas, nerangumas, tingėjimas, tamsumas. Tam tai ir galo nėra.

O teismas. Vienas kitą rodos suėstų".

Toliaus-gi priduria:

"Skaudu tai sakyti, skaudu girdėti, bet nieko nepadarysi. Taip yra, taip reikia ir sakyti. Ligą žinodami, greičiau galime nuo jos išsigydyti".

Bet ir iš kur tos doros lietuvis gal išmokyti, jeigu aplink jį, tos doros nesimato?

— "Norėčiau išlosti?—mokėk! Mokėk advokatui, mokėk teisėjams, mokėk raštininkui, mokėk liudininkams, o išloš tas, kuris brangiau užmokės: viskas nuperkama, viskas parduodama".

Bažnyčion ateis—čia ir-gi tas pats.

Mirė Jono artimesnis ar tolimesnis giminitis.

"Jonas", atėjęs pas kunigą mišias užpirkti, paduoda trirublių:

— Kunigėli! sako, atlaikyk dvejas mišias. Vieną už du rubliu, tai už tą artimesnįjį, o kitą už rublį, tai už tą tolimesnįjį.

Aplink lietuvių pasidarė bala ir jie toj baloj skęsta".

O išganymas nuo to mokykloj ir tik mokykloj.

Lietuvius reikia išnaujo išauklėti, sugrąžinti jiems žmogaus vardą, pakelti jų garbę, kurią jiems atėmė.

O tai gali padaryti tik mokykla, bet mokykla mūsų, ne svetima.

Bet toks žemas lietuvių doros nupuolimas esąs tik ten.

"Kur šviesos spindulėlis nėra įsiveržęs, kur visoj galybėje viešpatuoja seni papročiai, prietarai ir seni autoritetai".

× **Dramos Draugija.** Laikraščiai praneša, kad Chicagėje įkurta "Dramos Draugija", kurios tikslu bus

"... vaidinti-lošti scenoje geresnius veikalus geriausiomis išgalėmis. Rūpintis nevaidinti veikalų, bytik vaidinus, bet kad atvaidinus dailiai, artistiskai".

Draugija pradėsianti lošti tik nuo sekančio rudens. Valdybon išrinkta šie asmenys: režisierius—Kl. Jurgelionis, jo padėjėjas—B. Vaitiekūnas; Literatishkasis komitetas: K. Jurgelionis, M. Viskoškienė ir B. Vaitiekūnas. Pirmininkas—M. J. Damijonaitis, raštininkas—J. Briedis.

× **Parduodu "Trimitą".** Tokiu antgalvių p. P. Mikolainio straipsnį skaitome "Vienybėje Lietuvininkų" (N13). Iš straipsnio pasirodo, kad p. Mikolainis praneša, kad, negalėdamas susitaikinti ir susizinti su L.S.S. kemitetais sulig "Trimito", už kurį Otto Mauderodės spaustuvė reikalauja iš p. Mikolainio 1091 markių 20 fenigių, išstato "Trimitą" ant pardavimo už \$310.00. Toje sumoje yra priskaityta \$50.00, kuriuos

"... L.S.S. yra skolinga Aušros Draugijai už kningas, imtas 1904 metuose..."

Įdomu, ką bendra gali turėti Sąjungos skola "Aušrai" su "Trimitu", kurio dėlei p. Mikolainis buvo Sąjungos įgaliotas derėtis su Mauderode.

× **"Lietuvoje"** (N13) p. K. Virsnis straipsnelyje "Gyvenimo Aidas" nupeikia "Lietuvos Žinių" "peržvalgininkus", kam jie pasakė, būk G. B. Raitelis, neseniai pasimiręs jaunas poetas, pasisavinęs savo "Lopšinei dainai" mintį iš Adomo Juodojo "Lopšinės dainos". Tą "Liet. Žinių" pastabą atkartojo ir "Tėvynė", nepasirūpinusi sulygtinti minėtąsias eiles. p. K. Virsnis cituoja tų dviejų eilių pradžias ir iš to pasirodo, kad G. B. Raitelis apkaltinta **labai neteisingai**. "Tėvynė" atitaiso tą savo klaidą, kad ir vėlai. Geriau vėliau, negu niekad.

× Tame pat "Lietuvos" numeryje, skyriuje "Iš Organizacijų Judėjimo", redakcija paveda šiek tiek

vietos "S. L. A. reikalams". Čion sakoma:

"Jau kelintu kartu betaisomas S. L. A. naujos konstitucijos projektas, pagal "Tėvynės" pranešimą, laimingai perėjo per kuopų balsavimus".

Ištikrųjų-gi tasai projektas yra taisomas tik pirmu kartu, o ne *kelintu*.—Toje pat mūsų reikalų peržvalgoje pranešama:

"... p. Žemantauskas... atsisako nuo kandidatuos ant S. L. A. prezidento ir tuomi nori parodyti, kad "Tėvynė" neteisingai jį kaltinusi "nešvarioj" politikoj. Jis net prašęs buk "Tėvynę" pagarsinti jo išties laišką, bet "Tėvynė" atsisakiusi".

Ne "Tėvynė" kaltino p. Žem., bet tūlos S.L.A. kuopos ir nariai. "Tėvynėje" būt tilpęs: p. Ž. laiškas, jai jis būt sutikęs, kaip to prašė pas jį redakcija (laišku iš 5 d. vasario), duoti prie laiško ir savo paaiškinimą, kad drauge tilptų laikraštyje.

× **"Keleivys"** (N13) p. J. S. Pruselaitis "Polemikos ir kritikos" skyriuje rašo "apie pavogimą Račiutės laiško". p. Pruselaitis su "įgimtu gabumu" riežia "teisybę" į akis ir spėjimus daro sulig to, kokiu būdu tas laiškas ne savo keliu nukeliavo į p. Mikolainio rankas. Nuobodi pasaka ir nieko neišaiškinanti. Jai šis laiškas yra tikrai "išvogtas", kaip rašo p. Prus.—dalykas būtų labai negražus. Męs vienok norėtume tikėti p. Mikolainio žodžiams, pasakytiesiems į p. Pr-tį "Tėv." redakcijoje, jog *laiškas pateko jam "nuo adresanto" t. y. tiesiai nuo p. Račiutės*; adresantas reiškia adresuojantis, o adresatas—tas, kam adresuota. Ar p. Račiutė negalėjo "per klaidą" į konvertą, adresuotą p. Mikol., įdėti laišką, rašytą p. Prus iui? Juk ir tokie "kurjojai" įvyksta.

Įdomiausia—tai p. Prus-čio stilius, tikrai "džentlmoniškas." Kas norėtų imti lekcijas kolyties laikraščiuose už dalykus, kurie dar nėra ištyrti, neapsiviltų, pasisamdęs į mokytojus tarp kitko ir p. Prus-tį. Anot jo "Petras Mikolainis—vagus," o "Širvydas su "draugu" Račkausku tik naturališki melagiai bei šmeižikai." Reikėtų priminti p. Prus-iui auksinį Adomo Mickevičiaus išsireiškimą: "Norėdami teisti mane, būkite ne su manim, bet manyje".

× **"Draugas" ir žali kiaušiniai.** 13-me "Draugo" numeryje tūlas "Matęs Paveikslus" rašo apie p. Grikšto rodomuosius krutančius paveikslus, kuriuose neva išniekinama dvasiškija, tikėjimas ir Kristus. Amerikoje dar negirdėta, kad krutančiuose paveiksluose būtų niekinamas... Kristus; bent su tokiais paveikslais niekas "biznio" kolkas nedaro ir nepadarys. Įdomu tai, kad "Matęs paveikslus" per katalikiškąjį "Draugą" liepia žmonėms "dorai" daryti:

"... kur tik jisai atsilankys su tuomi perstatymu neikite, o jeigu eitumite, tai pasiimkite žalių kiaušinių ir nupieškite jo paveikslus ir jį patį..."

Tikrai puikus pamokymas, "krikščioniškoje dvasioje!" nereikėtų tik pamiršti, kad "lazda turi du galus."

Mūsų chronika.

Žinios apie darbus.

ST. JOSEPH, MO. Žmonės čion dirba galvijų

skerdykloj; dabar statoma odų išdirbimo dirbtuvė, kurioj dirbs apie 600 žmonių. Darbas nesunku ir darbar gauti. "L—a".

LINCOLN, N. H. Darbai popierių dirbtuvėse eina gerai, bet naujų darbininkų nereikalauja.

RANKHEAD ALB., CAN. Anglies kasyklose dirbama labai silpnai, tik 2—3 dienas į savaitę; daug bedarbių.

NEWTON UPPER FALLS, MASS. Čion yra 4 dirbtuvės: 1) Šilkų dirbtuvėje dirba apie 20 lietuvių, uždirba nuo \$4 iki \$12; 2) Eksploduojančių medžiagų, dirba kelios lietuvaitės; 3) Elektriškų aparatų dirbtuvė, lietuvių nėra; 4) Liejykla ir mašinų dirbtuvė "Sacco-Pettes Co."; dirba apie 300 lietuvių; uždarbiai šiaip darbininkams \$7.50, o gabūs, ir išsilavinę uždirba iki \$16. Dabar streikuojama: pareikalauta 20% daugiau algos.

RAYMOND, WASH. Darbai eina neblogai, bet naujai atvykusiam sunku yra gauti darbas. Yra 7 lentpjovyklos; vidutiniškas uždarbis — \$2.00 į dieną.

SO. BARR, MASS. Audinyčiose kilo streikas; reikalaujama geresnių užmokesnių ir lengvesnių darbo sąlygų. "L—ė".

HARDFORD, CONN. Su darbais — neprasčiausia, tik nepatartina važiuoti čion iš kitur, nes labai sunku gauti darbas.

BAYONNE, N. J. Darbai slenka šiaip-taip; bedarbių labai daug. Uždirbama nuo \$1.75 iki \$2.50 per dieną. 13 d. kovo sustreikavo 700 merginų, dirbusių audinyčiose. "K—as".

PASSAIC, N. J. Streikuoją darbininkai iš 4 įvairių darbaviečių. Iš viso streikan išėjo 4 tūkstančiai žmonių, jų tarpe nemaža yra ir lietuvių. Lietuviai laikosi labai tvirtai, pagalbos kol kas nereikalauja.

ANGLEKASIAI, iš viso apie 376.000 žmonių, 1 d. balandžio mėn. sustojo dirbę, išsibaigus jų kontraktui su kasyklų savininkais. Pasitikima dar, kad tikrojo streiko bus galima išvengti, jai tarp kasyklų savininkų ir anglekasių įvyks santaika sulig mokesties, darbo laiko ir tt.

Prakalbos, paskaitos ir tt.

BROOKLYNE, N. Y. 16 d. kovo 19-je LSS. kuopoje kalbėjo p. St. Michelsonas, o 17 d. skaitė lekciją "Religijos Logika".

CHICAGO, ILL. 31 d. "Aušros" svetainėje skaityta du referatai temoje: "Santikiai išeivių su tėviške". Pirmas referatas parašytas adv. Leono, buvusio Rossijos Dumos atstovu; jame išreiškiama tėvynės gyvenančių nuomonė sulig išeivių. Antrą referatą, atstovaujantį išeivius, pagamino Kl. Jurgelionis.

Lietuviai Amerikoje.

Redakcija pasilieka sau tiesą trumpinti ir taisyti korespondencijas.

Chicago, Ill.

S. L. A. 129-ta kuopa Chicagoje, Ill., buvo surengusi eilę paskaitų (prelekcijų), kurios jau atsibu-

vo. Pirmą: "Svaiginantie gėrimai," skaitė Dr. A. K. Rutkauskas, antra—"Vaikų Dvasiškas Tobūlinimas," skaitė D.B. Pratapas. Trečia—"Sveikata, didžiausia gyvenimo dailė," kalbėjo Dr. A. L. Graičiūnas; ketvirta lekcija—"Limpančios ligos ir kaip nuo jų apsisaugoti," skaitė Dr. A. L. Yuška 10 d. vasario Dievo Apveizdos parapijos svetainėje. Ši paskaita buvo surengta tik suaugusiems vyrams, todėl ir vyrų prisirinko pilna svetainė. Apie 3 pirmąsias jau per vėlu ką ir be minėti, nes jau buvo apie jas rašyta. Šioje paskutinėje prelegentas skaitė apie pavojingiausias ligas, kuriomis užsikrečia lytiškos kūno dalys, t. y. apie lytiškas, arba veneriškas ligas.

Prelegentas prirodė, kad apie 80% vyrų yra turėjusių minėtas ligas. Tūkstančiai šeimynų yra nelaimingų; ne tik jie patį kenčia, bet ir gentkartei neša pačią nelaimę. Aiškino, kad sifilis išgydoma tik per 2 ar 3 metus; prelegentas labai draudė užsiimti su ištvirkėlėmis (prostitutėmis) ir aiškino, kad nėra kenksminga žmogaus sveikatai ir visai neturėti lytiškų susinešimų.

Netikėtai pateko į mano rankas stebuklingų institutų literatura, kurioj labai puikiai aprašyta ligos ir visokie stebuklingi gydymai. Tie institutai ir stebuklingi daktarai giriasi gyda stebuklingai, darą operacijas be skausmo, išgyda lytiškas ligas ir nupjautąs kojas prigyda per laiškus. Žinoma, jie tik meškerioja piningus iš tamsių žmonelių!

Tokios prelekcijos mums yra labai naudingos. Būtų labai pageidaujama, kad daugiau tokių paskaitų atsibūtų. Jos būtų naudingos ir moterims; jai moteris lankytųsi į tokias paskaitas, tai be abejonės nereikėtų važiuoti operacijoms į ligonbučius po kelis kartus per savo gyvenimą.

Ačiu 129-ai S. L. A. kuopai už surengimą tokių paskaitų. Taip gi ačiu Kun. E. Stepanavičiui, už pavedimą svetainės paskaitoms.

F. A. Juozapaitis.

Pittston, Pa.

Kovo 24 d. S. L. A. 7-ta kuopa parengė prakalbas. Kalbėjo Dr. J. Šliupas dviejais atvejais. Pirmoje savo kalboje Dr. Šliupas nurodė naudingumą ūkių ir patarė lietuviams pagal išgalėjimą ant ūkių apsigyventi. Toliaus nurodė naudingumą amatų, taip gi naudą iš lietuviškų draugysčių, ypatingai naudą iš S. L. A., prie kurio velijo be skirtumo lyties ir pažiūrų rašyties visiems lietuviams. Antroje savo prakalboje Dr. J. Šliupas aiškino naudingumą mokslo; meldė lietuvius, kad šelptų moksliską draugiją "Aušrą", T. M. Dr.—ir kt. Toliaus kalbėjo apie žmogaus evoliuciją ir savo kalbos patvirtinimui žadėjo nesigailėti triūso parodyti atsiradimą žmogaus ant žemės paveiksluose.

Pittstone yra jaunų lietuvių lavinimosi ratelis ir jis žada Dr. J. Šlupo pasižadėjimą paremti. Tai gi gal neužilgio susilauksime moksliskų paskaitų. 17 d. kovo kun. Kaupas apleido mūsų parapiją; jo vietą užėmė airis kuningas. 24 d. kovo dievmaldystę atlaikė airis. Savaitėje tarp 10 tos ir 17 d. kovo įvyko čion vi-

sos apielinkės lietuvių kuningų suvažiavimas. Jie nutarė, kad nė vienas į Pittstono parapiją nesikels. Beto, įdave vyskupui reikalavimą, kad kun. Kaupas būtų paliktas ant vietos. Kas iš to viso išeis sunku įspėti. Vienas dalykas yra geras ir aiškus: pačių mūsų kuningų pasielgimai priverčia lietuvius mąstyti ir svarstyti.

Vis — aš.

Montello, Mass.

SLA. 17 kuopa surengė prakalbas 24 d. kovo su tikslu sudrūtinti SLA. kuopą. Kalbėjo V. Kaunas ir J. G. Gegužis iš So. Bostono.

Iš jų kalbos pabriežtina tai, kad patys SLA. nariai privalo žiūrėti, ką renka į SLA. Centro viršininkus ir patys privalo rūpintis savo įstatų sutaisymu.

Po tam pirmininkas H. Stankus ragino savus narius užsimokėti užvilktas mokestis ir tvirtai laikyties prie SLA., sakydamas, kad "prastas tas visuomenės veikėjas, kuris pamatęs organizacijoje kokį nesusipratimą, nebando organizaciją remti ir gelbėti, ale bėga šalin, pamatęs organizaciją; toks žmogus nepadaro nieko gero, tik blėdį".

Apsvarsčius kuopos reikalus, išrinkta komisija sutvarkyti įnešimus į 27-tą Seimą. Vienbalsiai kuopoj nutarta, kad būtinai SLA. kuopoms yra reikalingos valstijų konferencijos ir tą klausimą turės pakelti ateinantis mūsų Seimas.

H. Stankus.

Philadelphia, Pa.

24 d. kovo 170-os SLA. kuopos surengtose prakalbose Lithuanian Music Hall svetainėje kalbėjo T. Astramskas apie didžiųjų draugijų įsikūrimą ir jų sumanytojus. Antras kalbėjo F. Živatkauskas, SLA. prezidentas, apie draugijų naudingumą ir visus skatino jungties į vieną didelę grupą, kaip SLA. Trečias kalbėjo LSS. Centro sekretorius J. Stasiulevičius apie Lawrence'o streikierius.

Prie kuopos prisirašė du nauji nariu ir keletas kandidatų prisirašė prisirašyti sekančiame kuopos susirinkime. Vienam kandidatui į SLA. narius partarta kreipties į 10 SLA. kuopą, nes jis toj apielinkėj pats gyvena.

Aukų kuopos naudai surinkta \$6.45; varde kuopos ištariu aukavusiems širdingą ačiū.

Naktį iš 24 į 25 d. kovo apdegė čionaitinių lietuvių brangiausias turtas, didžiausi savastis: Lietuvių Muzikališkoji svetainė (Lithuanian Music Hall). Gaisro priežastis dar nesusekta. *SLA. narys.*

Stamford, Conn.

24 d. kovo 168 SLA. kp. susirinkime skaityta iš 12 num. "Vienybės Lietuvninkų" atsišaukimas pašalpos mus gerb. poeto Jovaro. Nors maž tebuvo susirinkusių, bet pilnai prijausdami jo vargū sumetė aukų \$1.50 ir nusiuntė "Tėvynės" Redakcijai, kad pridėtų Jovarui. (Gauta. R e d.) Visiems aukavusiems ištariu širdingą ačiū, nors jie to nereikalauja. Turim viltį, kad lietuvių tauta neduos pražūti pirm laiko tam tautos žiedui, ir nė vienas, keno au-

sį pasieks jo meldimas, neatsisakys sušelpiti nors našlės skatikėliu. Apie Jovaro nuopelnus nėr reikalo minėti: visi žino jo dailias eiles ir kitus raštus sulig liūdno darbininkų likimo ir raginančius prie prisikėlimo, t.y. prie apšvietos, prie vienybės... Juk jai šian dieną poetas numirtų, — mes išleistume šimtus dolerių sutaisymui jo paveikslų, papuošimui karsto, samdymui svetainių ir kitiems dalykams, surištiems su panašiais atminties pagerbimo apvaikščiojimais. Dėltogi, mieli broliai, atiduokim šiandien jam ant vaitų ir maisto tuos pinigų; neduokim pirm laiko dar nepražydus nuvysti. Te zydi jis mus tautai per ilgus metus, ir pats sau te būna vainiką pagarbos savo raštais, kuriais mus apdovano.

Nėra abejonės, kad gerbiamieji knių ir laikraščių leidėjai, kurie užsėja savo dirvą Jovaro ir jam panašių žmonių trisus ir tūli gyvenimą iš to sau daro, nėra abejonės, kad jie, mylėdami giles, mylės ir arzuolą, ant kurių giles auga ir neduos jam pirm laiko nudžiūti. Jai jųs, pp. leidėjai negalit mēdžiagiškai sušelpiti Jovarą, tai nors nepasigailėkit paagutuoti, kad mus gerbiamoji visuomenė prie to kulto ir švento darbo prisidėtų!

168 SLA. kp. vardu T. L.

Iš Lietuvos laikraščių.

Kupiškis, Ukmergės apskr. Kaip kitur, taip ir pas mus, daugelis važiuoja Amerikon. Bet tiems aukso jieškotojams visaip atsitinka. Štai nesenai vienai mergaitei iš Amerikos buvo atsiuntę pinigų. Nieko nelaukdama, ji nusisamdė vadą ir išvažiavo. Bet ką gi? Po kiek laiko sugrįžo namon ir be skatiko pinigų ir be gerųjų rūbų. Visa sudorojo vadai.

Esperanto. Šiomis dienomis prekybos ir pramonės ministerijos mokslo komitetas svarstė Kauno esperantininkų dr-jos pirmininko A. Nedošivino sumanymą įvesti esperanto kalbos mokymą tos ministerijos mokyklose. Komitetas vienu balsu sutiko įvesti esperanto kalbos lekcijas, bet nepriverstinai tiems, kurie norėsia jos mokyties.

Macochas—keikiamasai žodis. Šiomis dienomis Rosės (Volkoviško ap., Gardino gub.) žemiečių viršininkas nuteisė 15-kai dienų arešto b. viršaitį Gnorovskį už tai, kad jis, susibaręs su Rosės klebonu, kun. Ferdinandu Haikovičium, pavadinęs jį "Macochu".

"Rugių varpos" diena, intaisyta Peterburge baudančiųjų rytų Rossijos valstiečių naudai, davė pelno iš viso 181.286 rub. 92 kap. Tiek, būtent, rado pinigų 4.062 skarbonkose, kurios buvo išdalytos aukų rinkėjams. Suskirsčius visus surinktuosius pinigus į tris dalis, pasirodė, kad auksu ir poperio pinigais surinko 38.000 rub.; sidabro pinigais — 113.000 rub. ir variokais—30.286 rub. 92 kap. Tas suskirstymas parodo, kad aukojantieji buvę daugiausia žmonės bėdini, nes kad surinkus 30 tūkstančių vienais variokais—tai kiek reikėję aukotojų! Kadangi Peterburge

drauge su priemiesčiais gyventojų yra iš viso 2 milijonu, tai išeina, kad kiekvienas Peterburgo gyventojas paaugojęs maž. daug po 9 kapeikas.

Kad aprūpinus visus badaujančius nūdien Rossijos valstiečius, reikia, kaip rusų laikraščiai apskaito, mažiausia kokių 130 ties milijonų rublių.

Spaudos paroda. Iš parodos apyskaičių pasirodo, kad 1911 m. Rossijoje buvo išspauzdintos: 1) rusų kalba 25,526 knygos, iš tų dailiosios literatūros 1,167 knygos (6.671,847 egz.). Kitomis kalbomis: 2) lenkų kalba 1,664 knygos (1.851.105 egz.), 4) žydų kalba 590 knygos (1.519,960 egz.), 5) igaunių kalba 519 knygos (1.821,293 egz.), 6) sena žydų kalba 375 knygos (1.099,650 egz.), 7) totorių kalba 371 knygos (1.485,385 egz.), 8) armėnų kalba 266 knygos (462,720 egz.), 9) ukrainiečių kalba 241 kn., (765,316 egz.), 10) gruzinų kaba 169 kn. (335,505 egz.). Kiek lietuvių kalba išspauzdinta 1911 metų knygų "Rieč", iš kurios taš žinias imame, nemini; matyt, kad mažiau, negu gruzinų kalba. Užtat laikraščių skaičiumi lietuviai užima nebepaskutinę vietą. 1911 m. ėjo šitiek laikraščių Rossijoje: 1) rusų 1.893 laikraščiai, 2) lenkų 261 laikraštis, 3) vokiečių 78 laikr., 4) latvių 54, 5) igaunių 52, 6) armėnų 33, 7 ir 8) lietuvių ir gruzinų po 24, 9) žydų 18, 10) sen. žydų 13, 11) ukrainiečių 11 ir t. t. "V. tis"

Pasižymėjimas. Peterburgo universiteto studentas Augustinas Voldemaras, lietuvis, gavo aukštinį medalį už savo pasidarbavimą istorijos dirvoje.

Moterų skyrius.

Žinios iš moterų judėjimo.

Anglijoje drauge su milžinišku anglekasių streiku, įvyko gana triukšmingas bruzdėjimas moterų, reikalaujančių sau balsavimo tiesų ant lygių su vyrais. Reikia žinoti, kad Anglijos moteris yra labai karšto būdo kovoje už savo tiesas. Pamename užpernai jų iškeltą demonstraciją Anglijos Parlamente, kur tuokart buvo pakeltas klausimas apie moterų balsavimo tiesas. Didokas jų būrys susėdo ant balkono, kur paprastai renkasi publika ir, kuomet pradėta kalbėti prieš jų balsavimo klausimą, jos sukėlė nepaprastą triukšmą. Pasiūsta buvo Parlamento policija išvesti moteris. Pasirodė, kad ne taip lengva tai padaryti: visos moteris atsinešė su savim lenciūgus ir spynas, kuriomis prisirakino save prie kedžių; tad pakol policija surado būdą perkirpti lenciūgus ir nešte-išnešti sufragistes, jos visą laiką šaukė: "Votes for Women".

Dabar štai ir vėl Anglijoje jų bruzdėjimas įgija gana aštrią išvaizdą. Kovo 5 d. suvirš 100 moterų suimta į kalėjimą už demonstracijas ir mušimą langų ant Parlamento Square'o. Demonstracijoje dalyvavo šimtai tūkstančių moterų. Girdisi iš moterų vadovų, kad moteris, išėjusios į revoliuciją už savo tiesas, nesusilaikys prieš nieką: jai reikėtų jų tikslo atsiekimui padegti ir paties karaliaus rūmus, jos ir tai padarys.

Ši demonstracija, įvykusi vakare 4 d. kovo, pa-

vertė didžiausią pasaulio sostapilę į miestą, paskendusį revoliucijos vilnyse.

Žinoma, valdžia dar vis laikosi savo ir nenori nusileisti. Tačiau spėjama, kad ji, suimta iš dviejų šonų, t. y. anglekasių streiko ir sufragisčių, turės nusileisti ir pripažinti moterims pilnas tiesas, kaip jos jau turi Švedijoje ir Suomijoje (Finlandijoje).

Moteris.

Skaitytojos balsas į merginas.

Čia noriu keletą žodelių pakalbėti apie mūsų lietuvaites, kurios renkasi sau vyrus. Nors esmu paprasta vargdienė nemokyta mergaitė, vienok daug patyriau paprastame šios dienos mūsų gyvenime ir persitikrinau, kaip daug klaidų padaro mūsų lietuvaitės, kuomet renkasi sau gyvenimo draugus.

Nekalbėsiu čion apie Lietuvoje esančias mūsų sesutes, nes ten visai kitoniškos aplinkybės.

— Bet čia, Amerikoje, įvyksta daugybė nemalonių ir skaudžių apsireiškimų toje srityje.

Pirmiausia mes matome, jog daugiausia mūsų merginų, atkeliaujančių į Ameriką, — tai iš didesnės dalies tarnaitės iš kaimų ir vienkienų. Iš didelio skaitliaus ateivių labai mažas tėra nuošimtis mokančių skaityti ir rašyti, o jau apie gyvenimo pažinimą ir kalbos nėra. Tokios vargdienės tankiausia pasiveda Dievo valiai; anot jų: "Ką Dievas žada tai, ir pasivijęs atiduoda," ir išeina pagal jas: bile tik ištekėjus.

Rods ir negalime jas per daug kaltinti, nes jų gyvenimo sąlygos yra sunkios, kad pasiekti apšvietą ir pažinti ženybinį gyvenimą pirm apsivedimo.

Štai paveizdą privesiu. Atvažiuoja mergina, sakysime, pas brolių; na, ir ką gi ji randa? 8 ar 10 vyrų ant "burdo," kurie jau nuo senai dirbo planus su lig atvažiuojančios iš Lietuvos merginos. Ir vargšė mergelė nespėjo dar atsikvėpti, o čia jau ji vaišinama visokiais gėrimais nuo pirmos dienos. Pasidaro varžytinės, ir visi, kas tik turi progą su ja kalbėtis, stengiasia psukti jos silpną galvelę visokiomis tuščiomis kalbomis. Ir katrieturi geresnę įtekmę, ar dailesnę liežuvėlį, ar ir dovanoms gelbstint patraukia prie savęs, ir mūsų sesutė pasiduoda tokiai saldžialiežuviu "bernužio" įteimei, visai nepažinusi būdo, lavumo, gerumo, — nė-gi to, ar jis žino nors ką apie ženybinį gyvenimą, ar ne. Tatai nė į mintį jai neateina.

O ištikrųjų turime žinoti tai, jog, nepažinus (nors maždaug) ženybinio gyvenimo aplinkybių, su gyvenimas poroje niekad nebus laimingas.

Gi prisirengti prie ženybinio gyvenimo ir pažinti jį, — tai nėra taip lengva, kaip ne vienai mūsų sesutei rodosi.

Bet podraug nėra taip sunku, kad nebūtų galima tas pažinimas atsiekti.

Reikia tik gerų norų. Neužtenka mums būti dailiomis, gražiomis, meilėmis savo kalboje; reikia žinoti dar ir tos aplinkybės, kurios riša mus, kaipo moteris ir kurios pačios rišasi su ženybinio gyvenimo klausimu.

O to ypatingo mokslo ir žinojimo niekas mums

neįduos, jai mes pačios jo neįieškosime.

O įieškojimui to ypatingo mokslo nereikia mokslainių. Mes toj pasieksim, prisižiūrėdamos į draugijinių žmonių gyvenimą ir bandydamos pritaikinti visokius gyvenime patėmytus apsireiškimus prie savo locnų aplinkybių. Tuokart nereikės mums aimanuoti, jog nelaimingas mūsų ženybinis gyvenimas ir nereikės įieškoti jokių perskyrų ir po tam vėl svajoti, Dievo valiai atsidavus.

Stanislava Steponaičiūtė.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

G. R.

Neatsisakykit patalpinti "Tėvynėje" žemiaus pa-duotąjį laišką į "Keleivio" redakciją. Tą laišką pa-siuntėm "Keleivio" redakcijai 8 d. kovo mėnesio, bet nė atsakymo nė atšaukimo neteisingos žinios nesu-laukėm iki 22 d. kovo. Tad pasiremdami laikraš-čių priimta etika, kreipiamės į "Tėvynę".

Laiškas:

"Keleivio" No. 8 korespondencijoje iš Pittston, Pa. yra dalis rūsčios neteisybės. Tarpe kitko kore-spondentas sako: *"Reikia stebėtis, kad Pittstono lietuviai tautiečiai nepaprastai remia kun. Kaupą ir net S. L. A. stulpai užstoja jį ir darbuojasi, kad jis neliktų iš čia iškeltas"*. Laikau už priedermę paaiškinti, jog S. L. A. 7-ta kuopa, nė jos viršininkai į vaidus kun. Kaupo su parapijonais nesikiša ir nie-ko bendra neturi. Korespondentui rūpėjo ne tiek pa-Pavimas į laikraštį teisingos žinios, kiek apšmeižimas 7-tos kuopos viršininkų, idant tuomi pakenkti plėtoji-muisi S.L.A. Ar-gi mūsų laikračių bendradarbiai ir korespondentai, redaktoriai ir visa laikraštija tiek jau žemai nupuolė, kad apart melo, niekinimo tautos, griovimo organizacijų neturi ką berašyti ir betalpinti laikraščių špaltose? Ištikro, liūdnas apsireiškimas. Lietuvių istorija tūlus mūsų šiandieninius laikraščius pažymės ant ypatingai juodo lakšto, kaip skelbėjus melo, sėjikus tarp lietuvių vaidų ir auklėtojus visokio pikto darbo.

S. L. A. 7 tos kuopos protokolų raštininkas.

J. Kazakevičie.

Nuo Redakcijos. Už neteisingas žinias (kore-spondencijas) kaltintini tėra žinių rašytojai (korespon-dentai), o ne redakcijos. Juk redakcijai nėra gali-ma sušękti, ar korespondencija yra teisinga, ar ne.

Redakcijos atsakymai.

p. J. D. T. Gavome; peržiūrėję, pranešime laišku.

p. ŠVENDRAS. Malonėsit atleisti, kad nesunaudojom Tam-stos korespondencijos. Apie tą patį dalyką tilpo kita, platesnė.

p. A. ŽOLYNAS. Perduosime Nominacijų Tvarkymo Komi-sijai.

p. A. M. MAKASKAS. Ar galima talpinti "Tėvynėje" straipsnį, kuriame visą komisiją "žulikais" vādinatė? Galėjo Ko-misija per klaidą tai padaryti, o ne "žulikavimo" dėlei, kaip Tam-sta rašai. "Tėvynė" netilps, priduosim Nominacijų Tvarkymo Komisijai.

p. J. ALENSKUI. Ačiu, bus sunaudota.

p. J. J. NIENIUL. Jūsų laiškas į "Tėvynės" redakciją nepa-tilps dėl šių priežasčių: "Grižulio Ratai", arba "Sietynas", kaip Jūs sakote, parašė ne L. Tolstoy, o Kojis; L. Tolstoy tatau išvertė iš angliško ir patalpino savo rinktiniame veikale "Krug Čtenija", tomas II, pusl. 110. Tatau Tamstos rūstus užsipuolimas ant Kovo tik juokus sukeltų.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

So. Omaha, Neb. 87 kuop. S.L.A. laikys susirinkima po 1-mam antrą nedėldenį, 14 diena balandžio, 2 valanda popietų, paprasto-je svetainėje, po N. 2418 Denish Broth. salėje. Malonėsit visi na-riai atsilankyti ir naujų narių atsiveskit dėl prirašymo, teipgi ka-trų mokestis yra užvilktos ir negavot paraginimą laišku, meldžiu visus atsilankyti ir užsimokėti savo mokestis užvilktas.

87 kuop. Raštininkas K. L.

Pittston, Pa. susirinkimas S. L. A. 7-tos kuopos atsibus nede-lioje, 14 d. balandžio, svetainėje Antano Ruko, antrą valandą po pietų. Taip-gi bus susirinkimas T. M. Draugystės, tuojaus po su-sirinkimui S. L. A. kuopos. Visi sąnariai yra kviečiami pributi.

Sekr. J. Kazakevičius.

Seltzer City, Pa. S.L.A. kuopos No 132 bus laikomas susi-rinkimas 14 diena balandžio 1912 m., antrą valandą po pietų, pas J. Rumbavičių. Meldžiu visų draugų ateiti ir prigulinčią duoklią užsimokėt.

J. Rumbavičius.

Philadelphia, Pa. 10 kp. S.L.A. turės susirinkima 10-ta d. ba-landžio 1912 m. Lietuvių Laisvės Klubo svetainėje 943 S. 2nd st., 7:30 vakare. Tai-gi, meldžiu susirinkti visiems kuopos nariams o ir naujų atsivesti, turėsime daug svarbių reikalų.

Sekr. Jos. Ruškis.

Wilkes-Barre, Pa. 35 kp. S.L.A. laikys mėnesinį susirinkimą 14 d. balandžio, nedėlioje, 2 val. po piet. svetainėje F. Kavaliausko 57 Bank st. Meldžiu visus narius butinai pributi, nes yra kvartal-nas susirinkimas ir yra daug svarbių reikalų apsvaistymu, neuž-mirškite užsimokėti prigulinčius mokečius. Atsiveskite naujų na-rių.

Rašt. M. R. Botirintė.

So. Boston, Mass. Dr. D. L. K. Vytauto mirė naris Pranciškus Lazauskas 27 sausio 1911 m. kuris paėjo iš Lietuvos: Kauno rė-dybos, Raseinių pavieto, Kražių valsčiaus. Mirdams prie liūdinin-kų visa savo turtą paliko apiekavoti Dr. D. L. K. Vytauto. Išmo-kėjus išlaidas palaidojimo, pastatant akmėnį ant kapo o likusius pasiųst seserei (vardo nepasake) Lietuvoj esančiai. Kas žino jo seserį ar ji pati atsišaukit po šiuom adresu:

(16)

Anthony Wadpole

28 W. Broadway

So. Boston, Mass.

Didelis Maskeradinis Balius.

Surengią S. L. A. 42-rą kuopą ant 13 d. balandžio 1912 m. (April) bus L. S. dr-stės svetainėje 110 state str Wilmerding, Pa. Pirmas balius po velykų, kiekvienas pasiilgias pašokti, o prie to ir pasipuošt įvairiai, turės progą. Visi, kuris gyvas pribukit. Puikiai pasipuošę gaus dovanas. Įeiga vyrams po 25c. moterims mergy-nos po 15c. Kviečią S. L. A. 42-ra kuopa.

(15).

Teatras!

"Kainas", Byron'o misterija 3-jų aktų, 4 paveikslų, vertimas D-ro V. Kudirkos bus paštatyta Brooklyne ant scenos 4 gegužio (May) 1912 m. Mc Caddin Hall ant Berry st. tarp South 2 ir 3 gatvių, Brooklyn, N. Y. Pradžia lygiai ant 8 val. vakare.

L.S.S. 19 kp. Komitetas.

Prakalbos.

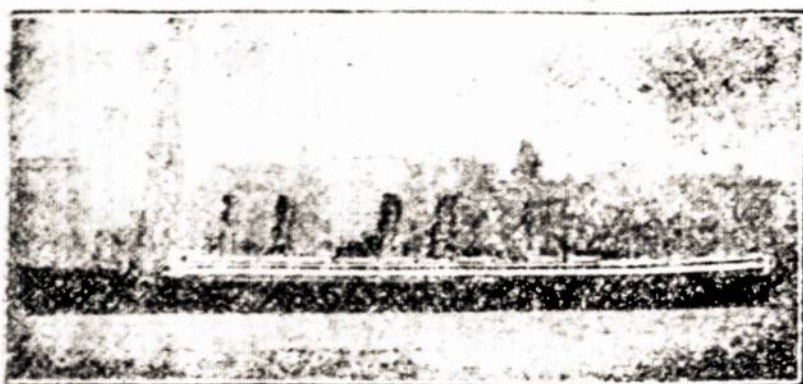
Cleveland, Ohio. Tautiška Draugystė, Dr-o Vinco Kudirkos parengė prakalbas, atsibus 14 d. Balandžio 1912 m. Calbetojas bus p. B. K. Balutis iš Chicago, Ill. Tad nepamirškite atsilankyti kuoskaitlingiausiai.

Komitetas.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1. Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiskos popieros. 2. Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valst. ukėsu. Kur ir kada galima paduct prašymą. 3. Ką turi žinoti pakol gausi ukėsystės popieras. 4. Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai. Ir daugelis kitų naudingų patarimų. Kągelis koks sm lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. **Kaina 25 centai.** Tintus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerk of Court, POTTSVILLE, PA

Ar Keliausite i Lietuva?

MES pasitiksime Jumis prie bunant i New Yorka ant dipo.

MES dastatise Jusu baksus ant laivo.

MES duose Jumi nakvine.

MES pastoroseme del Jusu paszporta.

MES palilieseme Jumis ant laivo.

atsisaukite i

Eastern Transfer Co.

(A. BALTIEJUS, Prezidentas)

128 Cedar Street, NEW YORK, N. Y.

Agentus teipgi nūraszeme siusti pasazerius pas mus, o bus kuonu-graiznusi aprupinti.

Skaityk ir tēmyk, nes Jums yra reikalingos Daunoros skilvinės proškos.

Labai pasekminga gyduolė nuo visų vidurinių ligų, kaip: sloginimas dvasios, jausmas sunkumo ir skausmas skilvyje po valgiu, rugštus skonis burnoj, atsirugimas, gazai viduriuose, nerviškas nuvargimas, užkietėjimas vidurių ir t. t. Daunoros skilvinės proškos suteikia sveikatą, normalią apetitą sugrąžina ir stiprina visą organizmą. Prekė \$1.00, prisiunčiant per paštą \$1.10. Patari-mai per laiškus dovanai.

Vincas Daunora

Aptiekorius

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

**Lietuviai! ra-
šykite si prie
Sus. Liet. A.,
dauginkit są-
narių ir ku-
pų skaitlių!**

Vienatinė ir seniausia lietuviška**AGENTURA.****Siunčiam piningus ir šifkortes**

Parduodam **Šifkortes** ant visų linijų geriausių ir greičiausių laivų i Europą ir iš Europos. Išvažiuojanti čia gali gauti laivą kada tiknori. Atvažiuojanti gauna iš čia šifkortes su lietuviškais pamokinimais, kaip reikia važiuoti, kaip kelionėje apsisaugoti nuo apgavikų, kurie atvažiuojančių tankiai piningus išvilioja. Kas iš čia turi pirkęs šifkortę, tas niekuomet kelionėje netur kėblumo jei tik yra sveikas ant akių.

Siunčiam piningus i visas dalis svieto saugiai, greitai ir pagal piningų kursą. Teipgi išmainom ant rusų ir vokiškų.

OFISO VALANDOS: Paprastoms dienoms nuo 8 iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

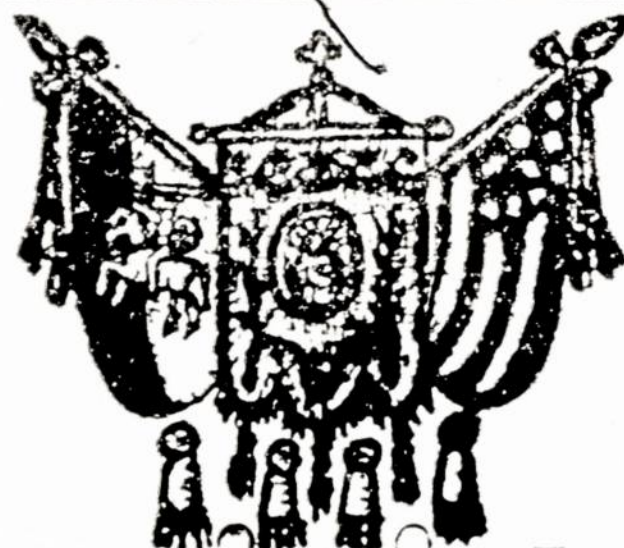
Padarom visokius rejeentalnus dokumentus pav.: Doviernastis, Kontraktus, Teštamen-tus, sukolektuojam dalis Lietuvoje ir atimam i Ameriką. Padarom Aktus Rejeentalnus delei žemės ir kitų priklausančių savasčių. Tą viską darome su Konsulio paliudijimu.

Malonų Lietuviai! Su visokiais reikalais kreipkitės prie mūsų, o visame busite kuoteisingiause aprupinti.

J. J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinos tautiškos ir bažnytinės draugystės išdirba: Karunas, Amerikontiškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklellus, kepures ir marszałkoms paredus, teipgi visus bažnytinus aprėdulus. Norėdamos guodo-tinos Draugystės arba guodotini kunizai, jog įsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

“LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU.”

Geriausia
Gyduolė

nuo

Strėnų skaudėjimo

Degimo krutinėje

Galvos skaudėjimo

Kateros

Užsišaldymo

Neuralgijos

nuo

Gerklių skaudėjimo

Mešlungio

Skausmo krutinėje

nuo

Patrukimo

Azma arba

Dusulio

Štyvumo sprando

skaudėjimo:

Šonuose

Rankų ir

Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbēt nė daktarai nė li-gonbučiai, arba paslaptingoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslapty kaip ant išpažin-ties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiėsiu ge-ras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mēs reikalaujame gerų agentų kiekviename di-deliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali už-dirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi ra-šykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štorikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tau-tiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaute išduoti pinigų do-vanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite parėikalaudami gy-duolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mēs gvarantuojame. Rašykite po antrašu.

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.